

JRC TEHNISKAIS ZIŅOJUMS

Lietotāja rokasgrāmata ES ekomarkējuma kritēriji telpu uzkopšanas pakalpojumiem

Komisijas lēmums (ES) 2018/680

Pérez Arribas, Z., Vidal Abarca Garrido, C., Wolf, O.

2023. gads

Šī publikācija ir tehniskais ziņojums, ko sagatavojis Kopīgais pētniecības centrs (JRC) – Eiropas Komisijas zinātnes un zināšanu dienests. Tā mērķis ir sniegt ar pierādījumiem pamatotu zinātnisku atbalstu Eiropas politikas veidošanas procesam. Šīs publikācijas saturs neatspoguļo Eiropas Komisijas nostāju. Ne Eiropas Komisija, ne personas, kas rīkojas Komisijas vārdā, nav atbildīgas par to, kā tiek izmantota šajā publikācijā iekļautā informācija. Lai iegūtu informāciju par metodiku un kvalitāti saistībā ar šajā publikācijā izmantotajiem datiem, kuru avots nav ne *Eurostat*, ne Komisijas dienesti, lietotājiem jāskata norādītie avoti. Šajā kartē izmantotie apzīmējumi un norādītie materiāli nenozīmē, ka Eiropas Savienība paūž jebkādu viedokli par jebkuras valsts, teritorijas, pilsētas vai apgabala vai tās iestāžu juridisko statusu vai par tās robežu noteikšanu.

ES Zinātnes centrs

<https://joint-research-centre.ec.europa.eu>

JRCXXXXXX

EUR XXXXX XX

Druka ISBN XXX-XX-XX-XXXXX-X ISSN XXXX-XXXX doi:XX.XXXXX/XXXXXX XX-XX-XX-XXX-XX-C
s izd.

PDF ISBN XXX-XX-XX-XXXXX-X ISSN XXXX-XXXX doi:XX.XXXXX/XXXXXX XX-XX-XX-XXX-XX-N

Pievienot hipersaiti uz PDF doi: <https://doi.org/XXXXXX>

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2022. gads

© Eiropas Savienība, 2022. gads

Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas politika tiek īstenota ar Komisijas 2011. gada 12. decembra lēmumu 2011/833/ES par Komisijas dokumentu atkalizmantošanu (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.). Ja nav norādīts citādi, šo dokumentu atļauts atkalizmantot saskaņā ar *Creative Commons Attribution 4.0 International* (CC-BY 4.0) licenci (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tas nozīmē, ka atkalizmantošana ir atļauta ar pienācīgām atsaucēm uz dokumentu un norādēm uz grozījumiem.

Lai varētu izmantot vai reproducēt fotoattēlus vai citus materiālus, uz ko Eiropas Savienībai/Eiropas Atomenerģijas kopienai nav īpašumtiesību, atļauja jāprasa tieši autortiesību īpašniekiem. **Eiropas Savienībai/Eiropas Atomenerģijas kopienai nav autortiesību uz šādiem elementiem:**

- Titullapas attēls, © Autora vārds / *stock.adobe.com*

- [XX. lpp., attiecīgais elements], avots: [piem., *Fotolia.com*]

[Norādot trešo personu elementus, pārbaudiet, vai licenciārs ir sniedzis konkrētus ieteikumus par norādēm.]

Kā citēt šo ziņojumu: Authors(i), *Nosaukums*, Redaktori, Izdevējs, Izdevēja pilsēta, Izdošanas gads, doi: XX.XX/XXXXX (ja zināms), JRCXXXXXX. [norādē vienmēr izmantojiet PDF/tiešsaistes doi, arī norādot uz publikācijas drukāto izdevumu.]

Saturs

1	Ievads	2
2	A daļa. Vispārīga informācija	4
3	B daļa. Produkta novērtēšanas un verifikācijas pamatošana	5
3.1	Piemērošanas joma	5
3.2	Definīcijas un vērtēšanas nosacījumi	5
3.3	Produktu grupas kritēriji	7
3.3.1	Novērtēšanas un verifikācijas prasības	7
3.3.2	Obligātie produktu grupas kritēriji	8
3.3.2.1	Kritērijs M1. Vidi mazietekmējošu tīrīšanas līdzekļu izmantošana	8
3.3.2.2	Kritērijs M2. Tīrīšanas līdzekļu dozēšana	19
3.3.2.3	Kritērijs M3. Mikrošķiedras izstrādājumu izmantošana	21
3.3.2.4	Kritērijs M4. Personāla apmācība	23
3.3.2.5	Kritērijs M5. Vidiskās pārvaldības sistēmas pamati	23
3.3.2.6	Kritērijs M6. Cieto atkritumu šķirošana pieteikuma iesniedzēja telpās	25
3.3.2.7	Kritērijs M7. Informācija ES ekomarķējumā	26
3.3.3	Produktu grupas izvēles kritēriji	27
3.3.3.1	01. kritērijs. Vidi mazietekmējošu tīrīšanas līdzekļu plaša izmantošana (līdz 3 punktiem) ...	27
3.3.3.2	02. kritērijs. Koncentrētu, neatšķaidītu tīrīšanas līdzekļu izmantošana (līdz 3 punktiem)	28
3.3.3.3	03. kritērijs. Mikrošķiedras izstrādājumu plaša izmantošana (līdz 3 punktiem)	29
3.3.3.4	04. kritērijs. Vidi mazietekmējošu tīrīšanas līdzekļu izmantošana (līdz 4 punktiem)	29
3.3.3.5	05. kritērijs. Putekļsūcēju energoefektivitāte (3 punkti)	30
3.3.3.6	06. kritērijs. Pakalpojumu sniedzēja EMAS reģistrācija vai ISO 14001 sertifikācija (līdz 5 punktiem)	32
3.3.3.7	07. kritērijs. Cieto atkritumu apsaimniekošana uzkopjamos objektos (2 punkti)	32
3.3.3.8	08. kritērijs. Pakalpojumu kvalitāte (līdz 3 punktiem)	32
3.3.3.9	09. kritērijs. Pieteikuma iesniedzējam piederošie vai tā nomātie transportlīdzekļi (līdz 5 punktiem)	33
3.3.3.10	010. kritērijs. Pieteikuma iesniedzējam piederošo vai tā nomāto veļas mazgājamo mašīnu efektivitāte (līdz 4 punktiem)	40
3.3.3.11	011. kritērijs. Ekomarķēti pakalpojumi un citi ekomarķēti produkti (līdz 5 punktiem)	45
3.3.3.12	012. kritērijs. Klientam piegādātās patēriņa preces un elektriskie roku žāvētāji (līdz 4 punktiem)	47
4	Atsauces	51
5	Saīsinājumu un definīciju saraksts	52
6	Attēlu saraksts	53
7	Tabulu saraksts	54

Kopsavilkums

2018. gada 2. maijā Komisijas Lēmumā 2018/680 saskaņā ar ES Ekomarķējuma regulā paredzēto sistēmu (Regula (EK) Nr. 66/2010) tika izveidots kritērijs ES ekomarķējuma piešķiršanai telpu uzkopšanas pakalpojumiem. Šajā Lietotāja rokasgrāmatā (LR) izklāstīta ES ekomarķējuma kritērija interpretācija attiecībā uz telpu uzkopšanas pakalpojumiem un izskaidrotas visas tā prasības. Lietotāja rokasgrāmata izstrādāta, lai optimizētu pieteikuma iesniegšanas laiku un visiem iesaistītajiem dalībniekiem atvieglotu procedūras.

1 Ievads

Šajā rokasgrāmatā sniegti norādījumi pieteikuma iesniedzējiem un kompetentajām iestādēm, kā pieteikties ES ekomarķējuma saņemšanai un pārbaudīt atbilstību prasībām, kas noteiktas kritērijos, kuri publicēti Komisijas Lēmumā (ES) 2018/680, ar ko nosaka kritērijus ES ekomarķējuma piešķiršanai telpu uzkopšanas pakalpojumiem¹.

Lai atvieglotu pieteikšanās procedūru, šajā Lietotāja rokasgrāmatā pieteikuma iesniedzējam un kompetentajām iestādēm (pārbaudītājiem) ir sniegta papildu informācija, lai nodrošinātu nepieciešamo dokumentāciju, deklarācijas, analīzes, testēšanas pārskatus un/vai citus pierādījumus, kas varētu būt jāsatgavo attiecīgi pieteikuma iesniedzējam vai tā piegādātājam. Katram kritērijam ir norādītas konkrētas novērtēšanas un verifikācijas prasības.

Šis dokuments nav paredzēts, lai dublētu visu kritēriju saturu, bet gan lai sniegtu to interpretāciju, un tajā ir sniegti tikai noderīgi paskaidrojumi un precizējumi. Kritērija teksts parādās tikai tad, ja ir iekļauta papildu informācija, paskaidrojumi un skaidrojumi; ja tādi nav iekļauti, tad kā virsraksts parādās tikai kritērija nosaukums. Šajā rokasgrāmatā izmantoti šādi simboli:

1. **tabula.** Visā dokumentā izmantoto simbolu un kritēriju daļu apraksts

Simbols	Apraksts
	Kritērija teksts. Nemiet vērā, ka šajos lodziņos iekļautajam tekstam nav juridiskas nozīmes. Skatiet tekstus, kas publicēti Komisijas lēmumā.
	Katra kritērija galvenie punkti ir norādīti zem šā simbola.
	Lodziņi, kuros ir tehnisku terminu definīcijas vai papildu skaidrojumi, kas var papildināt Komisijas lēmumu 2. pantā jau iekļautās definīcijas.
	Nozīmīga vai svarīga informācija.
	Tīmekļa vietne, kur atrodama papildu informācija.

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

Šajā Lietotāja rokasgrāmatā iekļauti turpmāk uzskaitītie dokumenti.

1. **Verifikācijas veidlapa** (*Excel* datne), kurā ir šāda informācija:

pieteikuma veidlapa – tajā pieteikuma iesniedzējam jāieraksta sīka informācija par sniegto telpu uzkopšanas pakalpojumu;

deklarācija par atbilstību obligātajiem un izvēles kritērijiem – tajā pieteikuma iesniedzējam jādeklarē atbilstība katram piemērojamam kritērijam un jānorāda tiem prasītās specifiskācijas.

2. **Gada datu reģistrācijas veidlapa** – (*Excel* datne), tajā pieteikuma iesniedzējam jāieraksta gada dati par visiem kritērijā noteiktajiem produktiem/patēriņa precēm, kas saistīti ar telpu uzkopšanas pakalpojumu. Iekļauti arī gada dati par darbinieku apmācību. Pieteikuma iesniedzējam visā licences darbības laikposmā šī informācija jāsniedz katru gadu visā licences darbības laikposmā.

3. Veidne **cietā seguma tīrīšanas līdzekļu ražotāja/iegādātāja deklarācijai** (*Word* datne), kas apliecina atbilstību apakškritērijiem M1(b)(i) un M1(b)(ii).

4. **Kontrolesaraksts** (*Word* datne) – iekļauts kontrolesaraksts A, lai pieteikuma iesniedzējam un kompetentajai iestādei palīdzētu novērtēšanas un verifikācijas procesā.

5. **Veidne jaunu uzkopjamo objektu paziņošanai** (*Word* datne) – kas ES ekomarķējuma licences īpašniekam jāizmanto, lai paziņotu par katru jaunu uzkopjamo objektu, kurā sniedz uzkopšanas pakalpojumus ar ES ekomarķējumu (laikposms starp paziņojumiem par jauniem uzkopjamiem objektiem nedrīkst būt ilgāks par četriem mēnešiem, izņemot gadījumus, kad pieteikuma iesniedzējs nav noslēdzis jaunus līgumus).

¹ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.114.01.0022.01.ENG&toc=OJ:L:2018:114:TOC

- ⚠ Pirms pieteikuma veidlapu, deklarāciju vai jebkuru citu dokumentāciju sagatavošanas un iesniegšanas lūdzam rūpīgi izlasīt šo rokasgrāmatu.
- ⚠ Ņemiet vērā, ka saistībā ar grozījumu kritērijs 05 un kritērijs 010 ir pārveidoti². Šajā Lietotāja rokasgrāmatā kritēriju grozījumi ir norādīti [zilā krāsā](#).

² Komisijas Lēmums (ES) 2023/705 (2023. gada 29. marts), ar ko groza Lēmumus (ES) 2017/175 un (ES) 2018/680 attiecībā uz energoefektivitātes prasībām, kas piemērojamas ES ekomarķējuma tūristu mītnēm un telpu uzkopšanas pakalpojumiem ar ES ekomarķējumu konkrētiem ar enerģiju saistītiem ražojumiem (OV L 92, 30.3.2023., 19.–26. lpp.) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.092.01.0019.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A092%3ATOC

2 A daļa. Vispārīga informācija

A daļa "Vispārīga informācija" ir horizontāls dokuments visiem ES ekomarķējuma produktiem, kurā ir detalizēti izskaidroti dažādi pieteikuma procesa soļi. Tas ir tulkots visu dalībvalstu valodās un ir atrodams šeit:

 https://environment.ec.europa.eu/publications/eu-ecolabel-translated-user-manuals-part_en

3 B daļa. Produkta novērtēšanas un verificācijas pamatošana

3.1 Piemērošanas joma

Produktu grupa "**Telpu uzkopšanas pakalpojumi**" ietver šādu pakalpojumu sniegšanu:

- regulāri, profesionāli komerciālu, institucionālu un citu publiski pieejamu ēku un privātu mājokļu iekštelpu uzkopšanas pakalpojumi. Uzkopšanas pakalpojumus **var sniegt šādās zonās (bet ne tikai):** biroju telpas, sanitārās telpas, publiski pieejamas slimnīcu telpas, piemēram, gaitenī, uzgaidāmās telpas un atpūtas telpas;
- tādu stikla virsmu tīrīšana, kuras var aizsniegt bez īpaša aprīkojuma vai mašīnām.

⚠ Šajā produktu grupā neietilpst dezinfekcija, uzkopšana ražošanas objektos vai uzkopšana, kuras vajadzībām tīrīšanas līdzekļus nodrošina klients.

① Vai ar ES ekomarķējuma licenci var veikt dezinfekcijas darbības?

Nē, attiecībā uz dezinfekcijas darbībām šos kritērijus nepiemēro (1. panta 3. punkts). Uzkopšanas pakalpojumos, kuriem piešķirts ES ekomarķējums, nav atļaut izmantot dezinfekcijas līdzekļus. Tomēr publiski pieejamās slimnīcu telpas, piemēram, gaitenī, uzgaidāmās un atpūtas telpas, ir iekļautas piemērošanas jomā, jo tās ne vienmēr ir jādezinficē.

Ja uzņēmumam jāveic gan uzkopšanas pakalpojumi, kuriem piešķirts ES ekomarķējums, gan dezinfekcijas darbības, tiem ir jāizveido atsevišķas, skaidri nošķirtas apakšnodaļas/meitasuzņēmumi/filiāles/nodaļas ar atsevišķu uzskaiti.

3.2 Definīcijas un vērtēšanas nosacījumi

Piemēro šādas **definīcijas**:

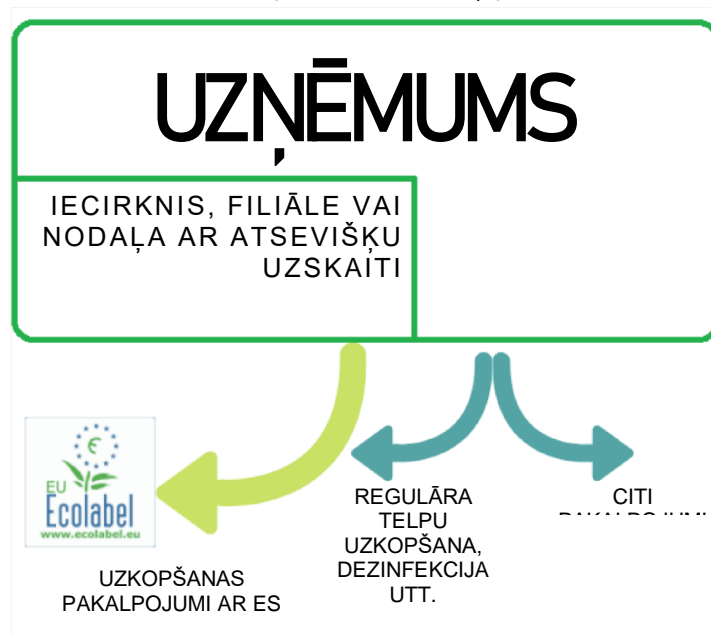
- (1) "regulāri profesionāli uzkopšanas pakalpojumi" ir profesionāli uzkopšanas pakalpojumi, ko sniedz vismaz reizi mēnesī, izņemot stiklu tīrīšanu, ko uzskata par regulāru, ja to veic vismaz reizi trijos mēnešos;
- (2) "neatšķaidīti tīrīšanas līdzekļi" ir līdzekļi, kuri pirms lietošanas ir jāatšķaidī un kuru atšķaidījuma attiecība ir vismaz 1:100;
- (3) "tīrīšanas piederumi" ir atkārtoti izmantojami tīrīšanas piederumi, piemēram, lupatas, vīkšķi (mopi) un ūdens spaiņi;
- (4) "mikrošķiedra" ir sintētiska šķiedra, kuras pavediens ir smalkāks par vienu DEN vai deciteksu;
- (5) "pieteikuma iesniedzēja telpas" ir vieta, kur pieteikuma iesniedzējs veic administratīvos un organizatoriskos uzdevumus saistībā ar savu darbību;
- (6) "telpu uzkopšanas darbi, kam piešķirts ES ekomarķējums" ir darbi, ko personāls veic, sniedzot regulārus, profesionālus telpu uzkopšanas pakalpojumus.

Pakalpojumam jāpieder produktu grupai "telpu uzkopšanas pakalpojumi" un jāatbilst saistītajām novērtēšanas un verificācijas prasībām, kā arī šādiem **vērtēšanas nosacījumiem**.

- Telpu uzkopšanas pakalpojumam jāatbilst **visiem obligātajiem kritērijiem**.
- Telpu uzkopšanas pakalpojumam jāatbilst tik daudziem šā lēmuma pielikumā izklāstītajiem **neobligātajiem kritērijiem**, lai savāktu **vismaz 14 punktus**.
- **Uzskaiti** attiecībā uz šiem pakalpojumiem **kārto atsevišķi no citiem pakalpojumiem, ko sniedz tas pats operators, bet kas neietilpst ES ekomarķējuma piemērošanas jomā, tostarp citiem telpu uzkopšanas pakalpojumiem, kas neatbilst Komisijas Lēmumā (ES) 2018/680 izklāstītajām prasībām.**

Operators, kam piešķirts ES ekomarķējums telpu uzkopšanas pakalpojumiem, nesniedz citus pakalpojumus, ko neaptver ES ekomarķējums, **izņemot gadījumus, kad ES ekomarķējuma aptvertos telpu uzkopšanas pakalpojumus sniedz operatora iecirknis, meitasuzņēmums, filiāle vai nodaļa, kas ir skaidri nodalīta un ved atsevišķu uzskaiti.** Ņemot vērā minēto, uzņēmumam, kas veic gan pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums, gan pakalpojumus, kam nav ES ekomarķējuma, šiem pakalpojumiem vajadzīga atsevišķa uzskaitē. Ja viens un tas pats uzņēmums sniedz pakalpojumus, kuriem nav ES ekomarķējuma (nav svarīgi, vai tie ir uzkopšanas pakalpojumi vai citi pakalpojumi), pakalpojumus, kuriem piešķirts ES ekomarķējums, sniedz operatora iecirknis, meitasuzņēmums, filiāle vai nodaļa, kas ir skaidri nodalīta.

1. attēls. Piemērs par uzskaites nodalīšanu uzņēmumam, kas sniedz gan ekomarķētus pakalpojumus, gan pakalpojumus bez ekomarķējuma

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

- ⚠ *Ja uzņēmums sniedz gan ekomarķētus pakalpojumus, gan pakalpojumus bez ekomarķējuma, tam jāpierāda, ka darbībām, uz kurām attiecas pakalpojums ar ES ekomarķējumu, ir ieviestis atsevišķu uzskaiti vai atbilstīgu uzskaites kodu, neskarot valsts uzskaites standartus.*
- ⚠ *Uzņēmumam ļoti skaidri jānorāda, kuri uzņēmuma piedāvātie uzkopšanas pakalpojumi ir ekomarķēti. Šī informācija būs skaidri jānorāda arī ES ekomarķējuma sertifikātā.*

Tirgū ir pieejamas uzskaites programmas, taču, ja uzņēmums nevēlas strādāt ar šādām uzskaites programmām, tam ar savu kompetento iestādi jāvienojas par izmantotās atsevišķās uzskaites sistēmas formātu un veidu. Būtu pietiekami izveidot atsevišķus kodus darbībām, kas iekļautas ekomarķētajā pakalpojumā, vai šīs darbības klasificēt subkontu līmeņos. Skaitļus, kas attiecas uz ES ekomarķētajiem pakalpojumiem varētu aprēķināt kā kopējo pakalpojumu daļu, ja vien var pierādīt atsevišķu uzskaiti.

Visus pārējos šā operatora sniegtos pakalpojumus, uz kuriem neattiecas šā lēmuma piemērošanas joma, ieskaitot citus telpu uzkopšanas pakalpojumus, piemēram, dezinfekciju vai dārzkopību, neiekļauj telpu uzkopšanas pakalpojumu ES ekomarķējuma licencē un netirgo kā tādus.

- ⚠ *Ja operators, kam piešķirts ES ekomarķējums telpu uzkopšanas pakalpojumiem, šādu pakalpojumu sniegšanā izmanto apakšuzņēmumus, arī tiem ir jābūt saņēmušiem ES ekomarķējuma licenci telpu uzkopšanas pakalpojumiem.*

① Vai ir pietiekami, ka iecirknis/meitasuzņēmums/filiāle/nodaļa (3. pants) uztur atsevišķu uzskaiti, jeb ir jāizveido juridiska persona (piemēram, SIA)?

Uzņēmumam jāpierāda, ka tas savām ES ekomarķētajām darbībām un darbībām bez ekomarķējuma uztur atsevišķu uzskaiti neatkarīgi no tā, vai tās ir reģistrētas kā atsevišķas juridiskas personas.

Reklamējot/ziņojot par piešķirto ES ekomarķējumu, uzņēmumam skaidri jānorāda, ka ES ekomarķējums ir piešķirts tikai konkrētajam iecirknim/nodaļai X.

Vai tad, ja iecirknis/meitasuzņēmums/filiāle/nodaļa nav juridiska persona, nozīmē to, ka līgums tiks reģistrēts tikai uzņēmuma X nodaļai?

Jā. Kompetentās iestādes katram uzņēmumam izdod vienu līgumu; ja uzņēmums sniedz gan ES ekomarķētus pakalpojumus un pakalpojumus bez ES ekomarķējuma, līgumā būs skaidri norādīts, ka tas attiecas tikai uz iecirkni/meitasuzņēmumu/filiāli/nodaļu, kam piešķirts ES ekomarķējums. Šī informācija būs skaidri jānorāda arī ES ekomarķējuma sertifikātā.

① **Vai uzņēmums, kas sniedz uzkopšanas pakalpojumus, kuriem piešķirts ES ekomarķējums, var sniegt arī citus pakalpojumus, piemēram, remonta, dārzkopības, mantu pārvešanas utt. pakalpojumus?**

Nē, izņemot gadījumus, kad tas izveido atsevišķu iecirkni/meitasuzņēmumu/filiāli/nodaļu ar atsevišķu uzskaiti.

① **Vai ES ekomarķēta pakalpojuma sniedzējs var veikt arī uzkopšanu ārpus telpām?**

Faktiski nevar. Uzkopšana jāveic galvenokārt telpās. Īpašas vajadzības attiecībā uz tādu zonu uzkopšanu, kas daļēji ietver nelielus laukumus ārpus telpām, tiks izvērtētas katrā konkrētā gadījumā.

3.3 Produktu grupas kritēriji

Kritērijus, ko piemēro attiecībā uz ES ekomarķējuma piešķiršanu telpu uzkopšanas pakalpojumiem, iedala obligātajos kritērijos, kas attiecas uz visiem pakalpojumiem, un izvēles kritērijos (vērtējuma diapazonā no 14 līdz 43 punktiem).

2. tabula. ES ekomarķējuma kritēriji telpu uzkopšanas pakalpojumiem

Obligātie kritēriji	
M1	Vidi mazietekmējošu tīrīšanas līdzekļu izmantošana
M2	Tīrīšanas līdzekļu dozēšana
M3	Mikrošķiedras izstrādājumu izmantošana
M4	Personāla apmācība
M5	Vidiskās pārvaldības sistēmas pamati
M6	Cieto atkritumu šķīrošana pieteikuma iesniedzēja telpās
M7	Informācija ES ekomarķējumā
Izvēles kritēriji	
01	Vidi mazietekmējošu tīrīšanas līdzekļu plaša izmantošana (līdz 3 punktiem)
02	Koncentrētu, neatšķaidītu tīrīšanas līdzekļu izmantošana (līdz 3 punktiem)
03	Mikrošķiedras izstrādājumu plaša izmantošana (līdz 3 punktiem)
04	Vidi mazietekmējošu tīrīšanas līdzekļu izmantošana (līdz 4 punktiem)
05	Putekļsūcēju energoefektivitāte (3 punkti)
06	Pakalpojumu sniedzēja EMAS reģistrācija vai ISO 14001 sertifikācija (līdz 5 punktiem):
07	Cieto atkritumu apsaimniekošana uzkopjamos objektos (2 punkti)
08	Pakalpojumu kvalitāte (līdz 3 punktiem)
09	Pieteikuma iesniedzējam piederošie vai tā nomātie transportlīdzekļi (līdz 5 punktiem)
010	Pieteikuma iesniedzējam piederošo vai tā nomāto veļas mazgājamo mašīnu efektivitāte (līdz 4 punktiem)
011	Ekomarķēti pakalpojumi un citi ekomarķēti produkti (līdz 5 punktiem)
012	Klientam piegādātās patēriņa preces un elektriskie roku žāvētāji (līdz 4 punktiem)

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

3.3.1 Novērtēšanas un verifikācijas prasības

⚠ *Kompetentās iestādes apmeklē pieteikuma iesniedzēja telpas un vismaz vienu reizi pirms ekomarķējuma piešķiršanas apseko kādu uzkopjamo objektu, kur tobrīd tiek sniegti uzkopšanas pakalpojumi. Objektu apsekojuma laikā kompetentās iestādes var pēc nejausības principa iztaujāt darbiniekus.*

⚠ *Pēc ES ekomarķējuma licences saņemšanas pieteikuma iesniedzējs kompetentajām iestādēm periodiski iesniedz to uzkopjamo objektu sarakstu, kuros tas sniedz uzkopšanas pakalpojumus ar*

ES ekomarķējumu, un norāda pirmo un pēdējo darba dienu katrā objektā.

Katram kritērijam ir norādītas konkrētas novērtēšanas un verificācijas prasības. Gadījumos, kad pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz deklarācijas, dokumentācija vai citi pierādījumi par atbilstību kritērijiem, tos atkarībā no situācijas var sagatavot **pieteikuma iesniedzējs** un/vai tā **piegādātājs(-i)**, un/vai tā **apakšuzņēmējs(-i)**.

Attiecīgā gadījumā kompetentās iestādes var pieprasīt apliecināšus dokumentus, kā arī veikt neatkarīgas pārbaudes.

Starplaiki starp **paziņojumiem par jauniem uzkopjamiem objektiem nav ilgāki par četriem mēnešiem**, izņemot gadījumus, kad pieteikuma iesniedzējs nav uzņēmis jaunus līgumus. Laikposmā, uz kuru ir piešķirts ES ekomarķējums, kompetentā iestāde var periodiski apsekt pieteikuma iesniedzēja telpas vai uzkopjamo objektu.

Pieteikuma iesniedzējam ir jāņem vērā priekšnoteikums, ka pakalpojumiem jāatbilst visām piemērojamajām juridiskajām prasībām valstī vai valstīs, kurās tiek sniegti telpu uzkopšanas pakalpojumi. Proti, uzņēmumam jādarbojas un jābūt reģistrētam atbilstīgi valsts vai vietējiem normatīvajiem aktiem, un tā darbiniekiem jābūt legāli nodarbinātiem un apdrošinātiem. Tas nozīmē, ka darbiniekiem ir valsts normatīvajiem aktiem atbilstīgs un derīgs rakstveida līgums, viņi saņem vismaz valstī vai reģionā ar koplīgumiem noteikto minimālo algu (ja koplīgumu nav, darbinieki saņem vismaz valstī vai reģionā noteikto minimālo algu), un viņu darba stundas atbilst valsts tiesību aktiem.

Pieteikuma iesniedzējs pakalpojumu atbilstību šīm prasībām deklarē un pierāda (neskarot valsts tiesību aktus par datu aizsardzību) ar neatkarīgu verificāciju vai dokumentāriem pierādījumiem (tādi ir, piemēram, sociālās politikas rakstveida eksemplārs, līgumu kopijas, izziņas par darba ņēmēju reģistrāciju valsts sociālās apdrošināšanas sistēmā, pašvaldības nodarbinātības iestādes vai aģentūras oficiāla dokumentācija/reģistrs, kur reģistrēts darba ņēmēju skaits un vārdi).

Jebkādu tādu izmaiņu gadījumā, kas potenciāli varētu ietekmēt atbilstību vienam vai vairākiem kritērijiem, licences īpašniekam pirms šādu izmaiņu veikšanas jāiesniedz kompetentajai iestādei informācija, kas pierāda, ka pēc izmaiņām telpu uzkopšanas pakalpojums joprojām atbildīs attiecīgajam(-iem) kritērijam(-iem).

3.3.2 Obligātie produktu grupas kritēriji

3.3.2.1 Kritērijs M1. Vidi mazietekmējošu tīrīšanas līdzekļu izmantošana

3.3.2.1.1 Apakškritērijs M1(a). Produkti ar ES ekomarķējumu un citu ISO I tipa marķējumu

Kritērija teksts

Kritērijs M1. Vidi mazietekmējošu tīrīšanas līdzekļu izmantošana

Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem produktiem, ko tieši izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums. Pieteikuma iesniedzējam jāizpilda gan M1 (a), gan M1 (b) kritērijs.

M1(a). Produkti ar ES ekomarķējumu un citu ISO I tipa marķējumu

Vismaz 50% (pēc pirkuma apjoma) no visiem gadā izmantotajiem tīrīšanas līdzekļiem (izņemot mitrās salvetes, citus iepriekš samitrinātus produktus un līdzekļus, ko veļas mazgāšanas laikā izmanto grīdas mazgāšanas vīkšķu (mopu) impregnēšanai un kopšanai) ir piešķirts vai nu ES ekomarķējums cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem saskaņā ar Komisijas Lēmumu (ES) 2017/1217³, vai cits dalībvalstīs nacionālā vai reģionālā līmenī oficiāli atzīts EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums.

Novērtēšana un verificācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz gada datus (produktu komercnosaukumus un apjomu) un dokumentāciju (ieskaitot attiecīgus rēķinus vai objekta inventarizācijas aktus), kur norādīts, kādus tīrīšanas līdzekļus izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums. Ja izmanto produktus ar ES ekomarķējumu, pieteikuma iesniedzējs iesniedz ES ekomarķējuma sertifikāta kopiju un/vai uz iepakojuma izvietotā marķējuma kopiju, kas apliecina tā piešķiršanu saskaņā ar Komisijas Lēmumu (ES) 2017/1217.

³ Komisijas Lēmums (ES) 2017/1217 (2017. gada 23. jūnijs), ar ko nosaka ES ekomarķējuma kritērijus cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem (OV L 180, 12.7.2017., 45. lpp.).

Ja izmanto produktus ar citu ISO I tipa marķējumu, pieteikuma iesniedzējs iesniedz ISO I tipa marķējuma sertifikāta kopiju un/vai uz iepakojuma izvietotā marķējuma kopiju.

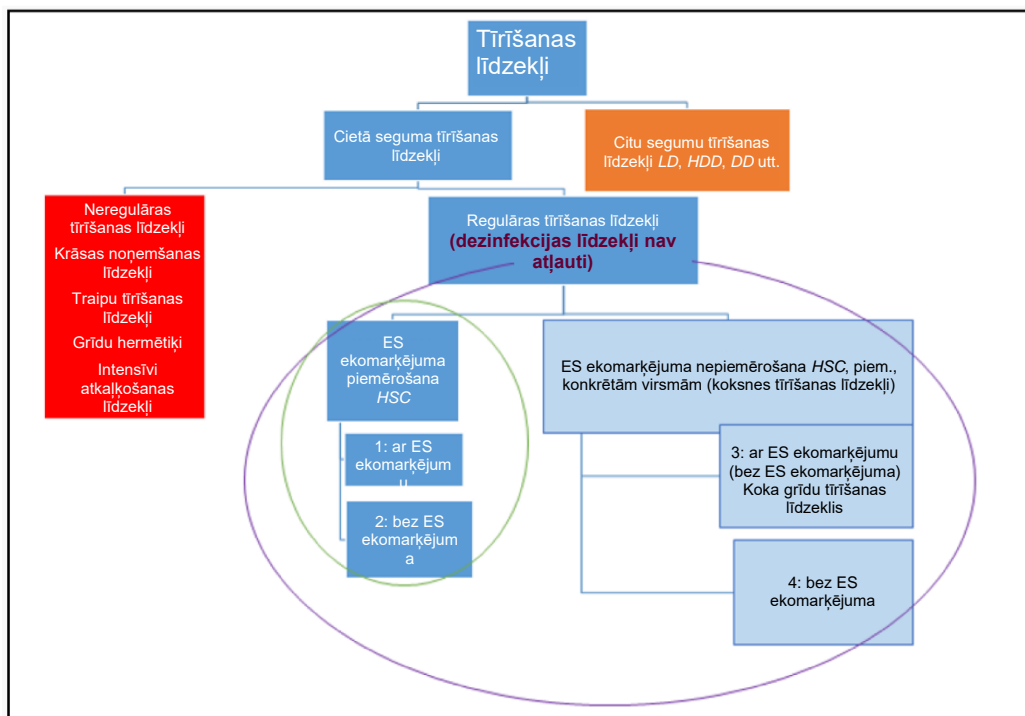
- ⚠ Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem produktiem, ko tieši izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums. "Tieša izmantošana" ir izmantošana uzkopšanas darbībās, ko veic, sniedzot regulārus, profesionālus telpu uzkopšanas pakalpojumus.
- ⚠ Ja pieteikuma iesniegšanas brīdī nav pieejami gada dati (produktu komercnosaukumi un apjoms) un dokumentācija (ieskaitot attiecīgus rēķinus vai objekta inventarizācijas aktus), kur norādīts, kādus tīrīšanas līdzekļus izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums, pieteikuma iesniedzējam jāparaksta saistību deklarācija, ko papildina ar attiecīgajiem vēsturiskajiem datiem par iepriekšējo gadu. Licences darbības laikposmā attiecīgie dati jāsniedz ne vēlāk kā 12 mēnešus pēc tam, kad telpu uzkopšanas pakalpojumiem piešķirts ES ekomarķējums.
- ⚠ Pieteikuma iesniedzējam jāizpilda gan M1 (a), gan M1 (b) kritērijs.
- ⚠ Ja uzkopšanas pakalpojumu sniegšanai neizmanto tīrīšanas līdzekļus, piemēram, tīrot ar tvaiku, kritēriju M1 nepiemēro.

① **Kā mums jāinterpretē jēdziens "no visiem izmantotajiem tīrīšanas līdzekļiem"? Vai etiķi var iekļaut šajos līdzekļos?**

"Visi izmantotie tīrīšanas līdzekļi" ir visi regulārās uzkopšanas līdzekļi (kuri ir iekļauti vai nav iekļauti ES ekomarķējuma kritēriju cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem (HSCP) piemērošanas jomā – Lēmums 2017/1217/ES), izņemot dezinfekcijas līdzekļus un neregulārai uzkopšanai paredzētus līdzekļus. Skatiet nākamo [attēlu](#), kurā ir iekļautas apakšskategorijas 1; 2; 3; 4. Neregulārai uzkopšanai paredzētus HSC līdzekļus un dezinfekcijas līdzekļus nevar izmantot, sniedzot ES ekomarķētu pakalpojumu, tos var izmantot tikai atsevišķs iecirknis/meitasuzņēmums/filiāle/nodaļa, kam ir atsevišķa uzskaitē.

Etiķi var ieskaitīt grupā "visi tīrīšanas līdzekļi" vai nu 3., vai 4. apakšskategorijā, kā parādīts nākamajā [attēlā](#).

2. attēls. Tīrīšanas līdzekļu iedalījums kategorijās

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

① Kuriem tīrīšanas līdzekļiem varētu piešķirt cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem paredzēto ES ekomarķējumu?

Cietā seguma tīrīšanas (*HSC*) līdzekļu aptvērums ir noteikts Komisijas Lēmumā (ES) 2017/1217⁴, kas apkopots turpmāk tekstā.

HSC līdzekļi	Izslēgti no HSC piemērošanas jomas
<p>— Universālie tīrīšanas līdzekļi, virtuves tīrīšanas līdzekļi, logu tīrīšanas līdzekļi vai sanitārie tīrīšanas līdzekļi, kas tiek pārdoti un paredzēti lietošanai kādā no šiem veidiem:</p> <p>a) universālie tīrīšanas līdzekļi, kas ietver mazgāšanas līdzekļus, kuri paredzēti cieto segumu, piemēram, sienu, grīdu un citu fiksētu virsmu, ikdienas tīrīšanai iekštelpās;</p> <p>b) virtuves tīrīšanas līdzekļi, kas ietver mazgāšanas līdzekļus, kuri paredzēti virtuves virsmu, piemēram, galda virsmu, plīts virsmu, virtuves izlietņu un virtuves iekārtu virsmu ikdienas tīrīšanai un attaukošanai;</p> <p>c) logu tīrīšanas līdzekļi, kas ietver mazgāšanas līdzekļus, kuri paredzēti logu, stikla un citu stipri pulētu virsmu ikdienas tīrīšanai;</p> <p>d) sanitārie tīrīšanas līdzekļi, kas ietver mazgāšanas līdzekļus, kuri paredzēti netīrumu vai nosēdumu regulārai likvidēšanai, tostarp tīrīšanai, sanitārajās telpās, piemēram, veļas mazgātavās, tualetēs, vannas istabās un dušās.</p> <p>— Produkti gan privātai, gan profesionālai lietošanai.</p> <p>— Produkti, ko pārdod lietošanai gatavā vai neatšķaidītā veidā.</p>	<p>— Produkti, kas nav ķīmisko vielu maisījumi.</p> <p>— Produkti neprofesionālai lietošanai, kas satur mikroorganismus, kurus apzināti pievienojis ražotājs.</p> <p>— Produkti, uz kuriem neattiecas Mazgāšanas līdzekļu regula (piemēram, salvetes).</p> <p>— - Produkti, kas nav paredzēti ēku iekštelpu tīrīšanai (piemēram, produkti, kas paredzēti automašīnu, laivu mazgāšanai).</p> <p>— Produkti, kurus neizmanto ikdienā (piemēram, noņēmēji) vai lieto tikai konkrētiem virsmu veidiem (piemēram, koka grīdu, metāla tīrīšanas līdzekļi), vai īpašiem lietojumiem (piemēram, cepeškrāsns tīrīšanas līdzeklis, atkaļķošanas līdzeklis).</p> <p>— Ar tekstilu klātu virsmu tīrīšanai paredzētie produkti.</p>

① Vai, aprēķinot ekomarķētu līdzekļu %, varam iekļaut arī līdzekļus, uz kuriem neattiecas ES ekomarķējuma kritērijs, ko piemēro cietā seguma uzkošanas pakalpojumiem (*HSCP*), bet kuriem ir cits ISO I tipa (ISO 14024) marķējums?

Jā šos % var aprēķināt, ņemot vērā visus izmantotos līdzekļus, kas iekļauti 1. un 3. apakš kategorijā (sk. 2. [attēlu](#)).

Pilnīgu sarakstu, kurā ir *HSC* līdzekļu ES ekomarķējuma licenču īpašnieki, var skatīt šajā saitē:

<http://ec.europa.eu/ecat/category/en//all-purpose-cleaners-and->

① Kuri ir citi līdzekļi ar EN ISO 14024 I tipa marķējumu?

Kā noteikts Regulas (EK) Nr. 66/2010 par ES ekomarķējumu⁵ 11. panta 2. punktā, ES ekomarķējuma kritērijos arī ņem vērā pašreizējos kritērijus, kuri izstrādāti dalībvalstīs oficiāli atzītās ekomarķējuma sistēmās. ISO I tipa marķējumi ir oficiāli atzīti EN ISO 14024 I tipa marķējuma shēmās.

⁴ Komisijas Lēmums (ES) 2017/1217 (2017. gada 23. jūnijs), ar ko nosaka ES ekomarķējuma kritērijus cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem (izziņots ar dokumenta numuru C(2017) 4241).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 66/2010 (2009. gada 25. novembris) par ES ekomarķējumu.

ISO standartu saimē 14020 ir sniegtas vadlīnijas un noteiktas prasības vides marķējumiem un deklarācijām. ISO 14020 nosaka vispārīgus principus, kas attiecas ne tikai uz marķējuma shēmām, bet arī uz visām vidiskuma norādēm, un kas izstrādāti, lai veicinātu precīzas, pārbaudāmas un atbilstīgas informācijas sniegšanu. ISO izšķir šādus marķējumus:

- *I tipa marķējums*: brīvprātīga, ar vairākiem kritērijiem pamatota, trešās personas programma, saskaņā ar ko piešķir licenci, kas ļauj izmantot ekomarķējumu uz ražojumiem, norādot ražojuma vispārējās vidiskās priekšrocības ražojumu kategorijā, pamatojoties uz aprites cikla apsvērumiem;
- *II tipa marķējums*: deklarē paši ražotāji;
- *III tipa marķējums*: produktu vidiskās deklarācijas (pamatojoties uz aprites cikla novērtējumu, sniedz kvantitatīvus datus par produkta vidisko ietekmi, un tās pārbauda kvalificēta trešā persona).

ISO 14024 nosaka prasības I tipa ekomarķējuma sistēmas darbībai. Šis starptautiskais standarts nosaka I tipa ekomarķējuma programmu izstrādes principus un procedūras, ieskaitot produktu kategoriju atlasī, produktu vidisko kritērijus un produktu funkcionālos raksturlielumus, kā arī atbilstības novērtēšanas un pierādīšanas procedūras un sertifikācijas procedūras marķējuma piešķiršanai. ES ekomarķējums ir I tipa ekomarķējuma sistēma, ko pārvalda Eiropas Komisija un kas ir atzīta visā Eiropā. Nākamajā tabulā ir indikatīvs I tipa marķējumu saraksts, kas ir spēkā vairākās dalībvalstīs un attiecas uz tīrīšanas līdzekļiem.

3. tabula. Indikatīvs ES esošo ISO I tipa marķējumu saraksts

ES ekomarķējums	Valsts	Tīmekļa vietne
<i>EU Ecolabel</i>	Visas (ES)	http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/index_en.htm
<i>Österreichisches Umweltzeichen</i>	AU	http://www.umweltzeichen.at/cms/de/home/content.html
<i>Ekologicky Setrny Vyrobek</i>	CZ	http://www.cenia.cz/www/ekoznaceni/ekologicky-setrne-vyrobky
<i>Nordic Ecolabel</i>	SE, DK, FI	http://www.nordic-ecolabel.org/
<i>NF Environnement</i>	FR	http://www.ecolabels.fr/fr/l-ecolabel-europeen-qu-est-ce-que-c-est
<i>Blue Angel</i>	DE	https://www.blauer-engel.de/en/
<i>Hungarian Ecolabel</i>	HU	http://www.kornyezetbarat-termek.hu/en/pages.php?aid=137&pID=2#.Vz2N10RCeUk

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

ⓘ **Piemēri iepriekš samitrinātiem produktiem un līdzekļiem, ko izmanto grīdas mazgāšanas vīkšķu (mopu) impregnēšanai un kopšanai**

- ⚠ *Uz iepriekš samitrinātiem produktiem un līdzekļiem, ko izmanto grīdas mazgāšanas vīkšķu (mopu) impregnēšanai un kopšanai, neattiecas M1(a) kritērijs.*

Šis produktu veids cita starpā ietver mitrās salvetes, higiēniskās salvetes, grīdas mazgāšanas lupatas un slotu ieliktnus. Orientējošs dažādu tirgū pieejamo produktu saraksts ir 4. tabulā.

4. tabula. Indikatīvs saraksts ar iepriekš samitrinātiem produktiem un līdzekļiem, ko izmanto grīdas mazgāšanas vīkšķu (mopu) impregnēšanai un kopšanai

Dezinfekcijas salvetes	Universālas iepriekš samitrinātas salvetes	Virsmu tīrīšanas salvetes
Dažādu virsmu tīrīšanas salvetes	Universālas mitrās salvetes	Plīts virsmu tīrīšanas salvetes
Intīmās higiēnas salvetes	Virtuves un vannasistabas tīrīšanas salvetes	Mitrās intīmās higiēnas salvetes
Iepriekš samitrinātas mēbeļu tīrīšanas salvetes	Mitrās grīdas mazgāšanas salvetes	Ādas un vinila tīrīšanas salvetes
Higiēniskās salvetes	Ekrānu tīrīšanas salvetes	Iepriekš samitrinātas higiēniskās salvetes

Mitras lupatas grīdas slaucīšanas slotām	Stikla tīrīšanas salvetes	Logu un stikla tīrīšanas salvetes
Koka grīdu un mēbeļu tīrīšanas salvetes	Veļas mazgājamo mašīnu tīrīšanas salvetes	Dažādu virsmu tīrīšanas un putekļu slaucīšanas salvetes
Iepriekš samitrināti slotu ieliktni	Mitras grīdas slaucīšanas lupatas	Sudraba un dārgmetālu tīrīšanas salvetes
Virtuves un vannasistabas salvetes	Iepriekš samitrinātas tīrīšanas salvetes	Antibakteriālas vannasistabas tīrīšanas salvetes
Antibakteriālas daudzfunkcionālas salvetes	Universālas iepriekš samitrinātas elektronikas izstrādājumu tīrīšanas salvetes	Grīdas slaucīšanas/daudzfunkcionāli slotu ieliktni
Tīrīšanas spilventiņi (slaucīšanai un tīrīšanai)	Iepriekš samitrinātas žāvētāja lupatas	Dārgmetālu tīrīšanas salvetes
Nerūsējošā tērauda tīrīšanas salvetes	Keramiskās plīts virsmas tīrīšanas salvetes	Iepriekš samitrinātas putekļu slaucīšanas salvetes
Iepriekš samitrinātas grīdas lupatas	Iepriekš samitrinātas tīrīšanas salvetes	Antibakteriālas lupatas

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

3.3.2.1.2 Apakškritērijs M1(b). Bīstamas vielas

Kritērijs M1. Vidi mazietekmējošu tīrīšanas līdzekļu izmantošana

Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem produktiem, ko tieši izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums. Pieteikuma iesniedzējam jāizpilda gan M1 (a), gan M1 (b) kritērijs.

M1 (b). Bīstamas vielas

(i) Visi produkti, kam nav piešķirts ne ES ekomarķējums cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem, ne cits dalībvalstīs nacionālā vai reģionālā līmenī oficiāli atzīts EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums, nekādā koncentrācijā nesatur vielas, kas uzskaitītas pie cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem paredzētā ES ekomarķējuma kritērija 4(a)(i).

(ii) Visi produkti, kam nav piešķirts ne ES ekomarķējums cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem, ne cits dalībvalstīs nacionālā vai reģionālā līmenī oficiāli atzīts EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums, nekādā koncentrācijā nesatur vielas, kas uzskaitītas pie cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem paredzētā ES ekomarķējuma kritērija 4(a)(ii), tādos daudzumos, kas pārsniedz pie šī kritērija norādītos limitus.

(iii) Visi produkti, kam nav piešķirts ne ES ekomarķējums cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem, ne cits dalībvalstīs nacionālā vai reģionālā līmenī oficiāli atzīts EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums, nedrīkst būt klasificēti kā akūti toksiski, kā tādi, kam ir toksiska ietekme uz īpašu mērķorgānu, kā elpceļu vai ādas sensibilizatori vai kā tādi, kam ir kancerogēna, mutagēna vai toksiska ietekme uz reproduktīvo funkciju, vai kā bīstami ūdens videi atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1272/2008⁶ un atbilstīgi interpretācijai saskaņā ar 5. tabulā norādītajiem bīstamības apzīmējumiem.

Mitrās salvetes un citi iepriekš samitrināti produkti atbilst šai prasībai.

5. tabula. Ierobežotas bīstamības klasifikācijas un to iedalījums kategorijās

Akūts toksiskums	
1. un 2. kategorija	3. kategorija
H300 Norijot iestājas nāve	H301 Toksisks norijot

⁶Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

H310 Nonākot saskarē ar ādu, iestājas nāve	H311 Toksisks, nonākot saskarē ar ādu
H330 Ieelpojot iestājas nāve	H331 Toksisks ieelpojot
H304 Var izraisīt nāvi, ja norij vai ieķļūst elpceļos	EUH070 Toksisks saskarē ar acīm
Toksiska ietekme uz konkrētu mērķorgānu	
1. kategorija	2. kategorija
H370 Rada orgānu bojājumus	H371 Var izraisīt orgānu bojājumus
H372 Izraisa orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā	H373 Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā
Elpceļu un ādas sensibilizācija	
1A kategorija	1B kategorija
H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju	H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju
H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus vai apgrūtināt elpošanu	H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus vai apgrūtināt elpošanu
Kancerogēna, mutagēna vai toksiska reprodūktīvajai sistēmai	
1A un 1B kategorija	2. kategorija
H340 Var izraisīt ģenētiskus bojājumus	H341 Ir aizdomas, ka var izraisīt ģenētiskus bojājumus
H350 Var izraisīt vēzi	H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi
H350i Var izraisīt vēzi ieelpojot	
H360F Var negatīvi ietekmēt auglību	H361f Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību
H360D Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	H361d Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam
H360FD Var negatīvi ietekmēt auglību. Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	H361fd Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam
H360Fd Var negatīvi ietekmēt auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam	H362 Var radīt kaitējumu ar krūti barotam bērnam
H360Df Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam. Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību	
Bīstamība ūdens videi	
1. un 2. kategorija	3. un 4. kategorija
H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem	H412 Kaitīgs ūdens organismiem ar ilgstošām sekām
H410 Ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām	H413 Var radīt ilgstošas kaitīgas sekas ūdens organismiem
H411 Toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām	
Bīstamība ozona slānim	
H420 Bīstams ozona slānim	

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

Novērtēšana un verifikācija

Apakšpunkti (i) un (ii): pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz parakstīta atbilstības deklarācija, kurai jāpievieno piegādātāju deklarācijas, kas apliecina, ka uzskaitītās vielas nav iekļautas produkta sastāvā neatkarīgi no koncentrācijas.

Apakšpunkts (iii): pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz atbilstības deklarācija, kurai pievienotas drošības datu

lapas par visiem produktiem, kuriem nav piešķirts ES ekomarķējums cieto segumu tīrīšanas līdzekļiem vai cits ISO I tipa marķējums.

- ⚠ Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem produktiem, ko tieši izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums.
- ⚠ Šis apakškritērijs M1(b) attiecas uz visiem produktiem, kuriem nav piešķirts ES ekomarķējums cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem vai cits EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums.
- ⚠ Lai pierādītu atbilstību šim M1(b) apakškritērijam, visiem produktiem, kuriem nav piešķirts ES ekomarķējums cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem vai cits EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums, jāatbilst kritērijos 4(a)(i), 4(a)(ii) un 4(b)(i) noteiktajām prasībām attiecībā uz cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem⁷ (attiecinīgajās daļās).
- ⚠ Tīrīšanas līdzekļi nedrīkst saturēt aizliegtas vielas neatkarīgi no to koncentrācijas galaproduktā.
- ⚠ Tīrīšanas līdzekļi nedrīkst saturēt ierobežota lietojuma vielas tādā daudzumā, kas lielāks par nekā kritērijā atļauto.
- ⚠ Tīrīšanas līdzekļus neklasificē un nemarkē ar kritērijā norādītajiem bīstamības apzīmējumiem.
- ⚠ Pieteikuma iesniedzējam jāizpilda gan M1 (a), gan M1 (b) kritērijs.

❗ Kas ir šā apakškritērija M1(b) (i) apakšpunktā minētās aizliegtās vielas?

Kā noteikts ES ekomarķējuma kritērijā 4(a)(i) attiecībā uz cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem (Komisijas Lēmums (ES) 2017/1217⁸), turpmāk norādītās vielas nedrīkst iekļaut produkta sastāvā nekādā koncentrācijā:

- alkilfenola etoksilāti (APEO) un citi alkilfenola atvasinājumi;
- atranols;
- hloratranols;
- dietilēntriamīnpentaetiķskābe (DTPA);
- etilēndiamīntetraetiķskābe (EDTA) un tās sāļi;
- formaldehīds un tā atbrīvotāji (piemēram, 2-brom-2-nitropropān-1,3-diols, 5-brom-5-nitro-1,3-dioksāns, nātrija hidroksimetilglicināts, diazolidinilurīnviela), izņemot formaldehīda piemaisījumus virsmaktīvajās vielās, kuru pamatā ir polialkoksila ķīmiskais sastāvs, līdz koncentrācijai 0,010% no masas izmantotās vielas sastāvā;
- glutāraldehīds;
- hidroksizoheksil 3-cikloheksēnkarboksaldehīds (HICC);
- mikroplastmasa;
- nanosudrabs;
- nitromuskusi un policikliskie muskusi;
- fosfāti;
- perfluorētie alkilāti;
- četraizvietotā amonija sāļi, kas nav viegli bioloģiski noārdāmi;
- reaktīvi hlora savienojumi;
- rodamīns B;
- triklozāns;
- 3-jod-2-propinilbutilkarbamāts;

⁷ Komisijas Lēmums (ES) 2017/1217 (2017. gada 23. jūnijs), ar ko nosaka ES ekomarķējuma kritērijus cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem (izziņots ar dokumenta numuru C(2017) 4241).

⁸ Komisijas Lēmums (ES) 2017/1217 (2017. gada 23. jūnijs), ar ko nosaka ES ekomarķējuma kritērijus cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem (izziņots ar dokumenta numuru C(2017) 4241) (Dokuments attiecas uz EEZ).

- aromātiskie ogļūdeņraži;
- halogenētie ogļūdeņraži.

① Kas ir šā apakškritērija M1(b) (ii) apakšpunktā minētās ierobežota lietojuma vielas un to robežvērtības?

Kā minēts ES ekomarķējuma kritērijā 4(a)(ii) attiecībā uz cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem (Komisijas Lēmums (ES) 2017/1217⁹), turpmāk uzskaitītās vielas nedrīkst iekļaut produkta sastāvā, ja tiek pārsniegta norādītā koncentrācija:

- 2-metil-2H-izotiazol-3-ons: 0,0050% (masas) (ja 2-metil-2H-izotiazol-3-ona vērtība, kas atļauta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1223/2009¹⁰ V pielikumā (Kosmētikas līdzekļos atļauto konservantu saraksts), piemērošanas brīdī ir zemāka, tad piemēro zemāko vērtību);
- 1,2-benzizotiazol-3(2H)-ons: 0,0050% no masas;
- 5-hloro-2-metil-4-izotiazolin-3-ons/2-metil-4-izotiazolin-3-ons: 0,0015% no masas.

Kopējais fosfora (P) saturs, kas aprēķināts kā elementārais P, nepārsniedz šādas standartdevas vērtības:

6. tabula. P robežvērtības katram HSC produktu veidam

Produkta veids	P saturs
Universālie tīrīšanas līdzekļi, RTU	0,02 g/l RTU produkta
Universālie tīrīšanas līdzekļi, neatšķaidīti	0,02 g/l tīrīšanas šķīduma
Virtuves tīrīšanas līdzekļi, RTU	1,00 g/l RTU produkta
Virtuves tīrīšanas līdzekļi, neatšķaidīti	1,00 g/l tīrīšanas šķīduma
Logu tīrīšanas līdzekļi, RTU	0,00 g/l RTU produkta
Logu tīrīšanas līdzekļi, neatšķaidīti	0,00 g/l tīrīšanas šķīduma
Sanitārie tīrīšanas līdzekļi, RTU	1,00 g/l RTU produkta
Sanitārie tīrīšanas līdzekļi, neatšķaidīti	1,00 g/l tīrīšanas šķīduma

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

Smarzvielas, uz kurām attiecas Regulā (EK) Nr. 648/2004¹¹ paredzētais deklarēšanas pienākums, nedrīkst pārsniegt 0,010% (masas) uz katru vielu.

GOS** saturs nedrīkst pārsniegt turpmāk norādītās robežvērtības.

7. tabula. GOS robežvērtības katram HSC produktu veidam

Produkta veids	GOS robežvērtība	
RTU (g/l RTU produkta)	Universālie tīrīšanas līdzekļi	30
	Virtuves tīrīšanas līdzekļi	60
	Logu tīrīšanas līdzekļi	100
	Sanitārie tīrīšanas līdzekļi	60
Neatšķaidīti (g/l tīrīšanas šķīduma)	Universālie tīrīšanas līdzekļi	30
	Virtuves tīrīšanas līdzekļi	60

⁹ Komisijas Lēmums (ES) 2017/1217 (2017. gada 23. jūnijs), ar ko nosaka ES ekomarķējuma kritērijus cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem (izziņots ar dokumenta numuru C(2017) 4241) (Dokuments attiecas uz EEZ).

¹⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1223/2009 (2009. gada 30. novembris) par kosmētikas līdzekļiem (OV L 342, 22.12.2009, 59.–209. lpp.).

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 648/2004 (2004. gada 31. marts) par mazgāšanas līdzekļiem (OV L 104, 08.04.2004., 1.–35. lpp.).

Logu tīrīšanas līdzekļi	100
Sanitārie tīrīšanas līdzekļi	60

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

**GOS ir jebkuri organiskie savienojumi, kuru vārīšanās temperatūra ir zemāka par 150 °C.

 GOS ierobežojumi attiecas tikai uz HSC produktiem.

HSC produktu gadījumā pieteikuma iesniedzējam jānodrošina, lai kopējais GOS daudzums produktā būtu mazāks par norādītajām robežvērtībām. ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē ir pieejama cietā seguma tīrīšanas līdzekļu izklājlapa, kurā pieteikuma iesniedzējs cita starpā var ievadīt produkta standartdevu. Izmantojot šo informāciju un norādot, vai viela ir vai nav GOS, rezultāts tiek aprēķināts automātiski.

ES ekomarķējuma tīmekļa vietne:

<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

Norādījumi par atbilstības apakškritērijiem M1(b)(i) un M1(b)(ii) pierādīšanu

 Aizliegtas un ierobežota lietojuma vielas attiecas uz visām galaproduktā izmantotajām vielām.

Pieteikuma iesniedzējam jāpārbauda, vai kāda no produktā izmantotajām vielām ir iekļauta aizliegto vielu **sarakstā**. Tādā gadījumā tīrīšanas līdzekļi nedrīkst lietot un tā vietā jāizmanto cits līdzeklis.

Pieteikuma iesniedzējam arī jāpārbauda, vai kāda no izstrādājumā izmantotajām vielām ir ierobežota lietojuma viela, kas uzskaitītas sadaļā **“Ierobežota lietojuma vielas”**. Tādā gadījumā pieteikuma iesniedzējam jānodrošina, ka šīs izmantotās vielas koncentrācija ir mazāka par noteiktajām robežvērtībām.

Attiecībā uz aizliegtajām vielām un ierobežota lietojuma vielām pieteikuma iesniedzējam vajadzības gadījumā jāpieprasa no saviem piegādātājiem attiecīgas deklarācijas un jāiesniedz tās kompetentajai iestādei.

Komisijas 2017. gada 6. jūlija Regulā (ES) 2017/1224, ar ko groza V pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1223/2009 par kosmētikas līdzekļiem, kosmētikas līdzekļos, ko noskalo ir noteikta jauna atļautā metilizotiazolinona koncentrācija līdz 0,0015% (15 ppm).

— No 2018. gada 27. janvāra Savienības tirgū laiž tikai tādus kosmētikas līdzekļus, kas atbilst šīs regulas prasībām.

— No 2018. gada 27. aprīļa Savienības tirgū dara pieejamus tikai tādus kosmētikas līdzekļus, kas atbilst šīs regulas prasībām.

Tāda pati atļautā koncentrācija attiecas arī uz cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem, kuriem ekomarķējums ir jāpievieno pēc minētā grozījuma ieviešanas datuma. Papildu informāciju skatiet mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļu lietošanas pamācībā:

<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/products-groups-and-criteria.html>

Pieteikuma iesniedzējs var piedāvāt piegādātājiem mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļu lietošanas rokasgrāmatu kā papildu norādījumu kopējā P satura un GOS satura aprēķināšanai tīrīšanas līdzeklī.

Norādījumi par to, kā pierādīt, ka produkts nav klasificēts saskaņā ar šā apakškritērija M1(b) apakšpunkta (iii) apakšpunktu

⚠ *Saskaņā ar CLP regulu tīrīšanas līdzekļus neklasificē un nemarkē ar 5. tabulā uzskaitītajiem bīstamības apzīmējumiem.*

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz kompetentajai iestādei parakstītu atbilstības deklarāciju kopā ar produktu drošības datu lapām (DDL) saskaņā ar jaunāko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH regula) atjauninājumu¹².

⚠ *Mitrās salvetes un citi iepriekš samitrināti produkti atbilst šai prasībai.*

① Uz kurām apakškategoriām [2. attēls](#) attiecas M1(b) kritērijs un kā verificēt M1(b)(ii) kritēriju produktiem, uz kuriem neattiecas ES ekomarķējums cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem (HSCP)?

Kritērijs M1(b) attiecas uz “visiem produktiem, kuriem nav piešķirts ES ekomarķējums cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem vai cits EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums”, tāpēc tas attiecas uz visiem 2. un 4. kategorijas produktiem (sk. [2. attēlu](#)).

Attiecībā uz produktiem, uz kuriem neattiecas ES ekomarķējums HSCP, atbilstību kritērija M1(b) (ii) apakšpunktam verificē tikai tā piemērojamām daļām (piemēram, ne tās daļas, kurās īpašās emisiju robežvērtības ir pieejamas tikai ES ekomarķējuma HSCP apakškategoriām, kā tas ir fosfora vai GOS gadījumā).

3.3.2.2 Kritērijs M2. Tīrīšanas līdzekļu dozēšana

Kritērija teksts

Personālam, kas veic telpu uzkopšanas darbus, kam piešķirts ES ekomarķējums, vai nu uzkopjamā objektā, vai pieteikuma iesniedzēja telpās ir pieejamas izmantotajiem tīrīšanas līdzekļiem piemērotas dozēšanas un atšķaidīšanas ierīces (piem., automatizēti dozatori, mērkrūzes/mērvāciņi, manuāli dozatori, izsmidzinātāji). Viņiem ir pieejamas arī attiecīgas instrukcijas par pareizajām dozām un atšķaidīšanu.

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par atbilstību šim kritērijam, ko papildina ar pieejamo ierīču sarakstu un pienācīgu dokumentāciju, kur redzami norādījumi, kas uzkopējiem sniegti par pareizu dozēšanu un atšķaidīšanu.

Definīcijas

“Automatizēti dozatori” dozē kontrolētu produkta šķīduma daudzumu, piemēram, cietā seguma tīrīšanas līdzekļus.

“Manuāli dozatori” ir dozatori, ko darbina ar rokām; tie izmanto mehānisku spēku, lai šķidrums vai gaisu pārvietotu no vienas vietas uz citu. Ir pieejami dažādi manuālo dozatoru veidi, kas galvenokārt darbojas pēc virzuļa, diafragmas vai kustīgas lāpstiņas principa ar pretējā virzienā darbošos pretvārstu pie kameras ieejas un izejas atverēm. Lielākajai daļai manuālo dozatoru ir virzuļi vai virzuļšūkņi, un tiem ir pozitīvs darba tilpums.

“Atšķaidījuma attiecība” ir ražotāja norādītā vielas un šķīdinātāja attiecība, kas nodrošina vislabāko produkta izmantojumu.

① **Kāda veida tīrīšanas līdzekļu dozēšanas un atšķaidīšanas ierīces ir jāņem vērā?**

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

Tīrīšanas līdzekļus var pārdot lietošanai gatavā (*RTU*) vai neatšķaidītā veidā. Ja tīrīšanas līdzekli izmanto neatšķaidītu, pirms lietošanas tas jāatšķaida, kā norādījis līdzekļa ražotājs. Izmantojot ātras atšķaidīšanas ierīces, šķīdumu var atšķaidīt tajā pašā traukā. Dažus tīrīšanas līdzekļus neatšķaidītā veidā pārdod kopā ar atšķaidīšanas ietaisi. Jebkurā gadījumā pieteikuma iesniedzējam jānorāda atšķaidīšanai izmantotās ierīces veids.

Dozatoru piemēri ir: automatizēti dozatori, mērkrūzes/mērvāciņi, manuāli dozatori, izsmidzinātāji, pārvietojamas dozēšanas sistēmas.

3. attēls. Dozēšanas un atšķaidīšanas ierīču piemēri. *Kreisajā pusē:* proporcionāls maisītājs; pievienojot ūdens krānam, tas atšķaida kontrolētu tīrīšanas līdzekļa daudzumu ar ūdeni (iegūstot lietošanai gatavu šķīdumu). *Labajā pusē:* manuālas dozēšanas sistēmas, kas spainī, izlietnē vai traukā ar smidzinātāju piegādā noteiktu koncentrēta produkta daudzumu.

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

① **Dokumentācijas piemēri ar norādījumiem par pareizu dozēšanu un atšķaidīšanu**

Turpmāk ir ievietoti pareizas tīrīšanas līdzekļu dozēšanas un atšķaidīšanas norādījumu piemēri.

4. attēls. Iespējamie norādījumi pareizai grīdas mazgāšanas līdzekļa dozēšanai un atšķaidīšanai visu veidu virsmu tīrīšanai

LIETOŠANA

Lietošana atšķirsies atkarībā no izmantotās dozēšanas sistēmas.

DOZATORA SISTĒMA AR SVIRU

Manuālai tīrīšanai, izmantojot mūsu dozēšanas sistēmu, sagatavojiet līdzekļa šķīdumu 10 l spainī.

Spiedienu skaits: 1 ikdienas tīrīšanai (deva 0,2%)

Kad šķīdums ir vienmērīgi sajaukts, ar mopu uzklājiet to uz tīrāmās virsmas. Ļaujiet nožūt. Nav jāskalo.

Kad virsma ir sausa un ir nepieciešams pastiprināts spilgtums, noslaukiet to ar mopu vai sausu drānu.

Tīrīšanai ar automatizēto grīdas tīrītāju ar 1 spiedienu uz katrām 10–20 l rezervuārā sagatavojiet līdzekļa šķīdumu (koncentrācija 0,1–0,2%). Kad iegūts viendabīgs šķīdums, uzklājiet to, noslaukiet grīdu un izsūciet netīro šķīdumu. Ļaujiet nožūt. Nav jāskalo.

Ja netīrumi ir noturīgi, iesakām uzklāt šķīdumu, ļaut tam iedarboties 5 minūtes (raugieties, lai tas neizžūtu) un pēc tam noslaucīt un nosūkt.

Kad virsma ir sausa un ir nepieciešams pastiprināts spilgtums, noslaukiet to ar mopu vai sausu drānu.

AR VENTURI SISTĒMU

Manuālai tīrīšanai, izmantojot mūsu *Venturi* sistēmu, pagatavojiet līdzekļa šķīdumu 5–10 l spainī, lai iegūtu 0,2% koncentrāciju. Kad šķīdums ir viendabīgs, ar mopu uzklājiet to uz tīrāmās virsmas. Ļaujiet nožūt. Nav jāskalo.

Tīrīšanai ar automatizēto grīdas tīrītāju, izmantojot mūsu *Venturi* dozēšanas sistēmu, sagatavojiet līdzekļa šķīdumu, lai iegūtu 0,1–0,2% koncentrāciju. Kad iegūts viendabīgs šķīdums, uzklājiet to, noslaukiet grīdu un izsūciet netīro šķīdumu. Ļaujiet nožūt. Nav jāskalo.

Ja netīrumi ir noturīgi, iesakām uzklāt šķīdumu, ļaut tam iedarboties 5 minūtes (raugieties, lai tas neizžūtu) un pēc tam noslaucīt un nosūkt.

Kad virsma ir sausa un ir nepieciešams pastiprināts spilgtums, noslaukiet to ar mopu vai sausu drānu.

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

3.3.2.3 Kritērijs M3. Mikrošķiedras izstrādājumu izmantošana

Kritērija teksts

Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem atkārtoti izmantojamiem tīrīšanas piederumiem no tekstilmateriāliem, ko tieši izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums.

Vismaz 50% no gadā izmantotajiem tīrīšanas tekstilpiederumiem (piem., lupatas, mazgāšanas vīkšķi (mopi)) ir izgatavoti no mikrošķiedras.

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz gada datus (izstrādājumu veidu un daudzumu) un dokumentāciju (ieskaitot attiecīgus rēķinus vai objekta inventarizācijas aktus), kur norādīts, kādus tīrīšanas tekstilpiederumus izmanto un kuri tīrīšanas tekstilpiederumi ir izgatavoti no mikrošķiedras.

Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem atkārtoti izmantojamiem tīrīšanas piederumiem no tekstilmateriāliem, ko tieši izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums.

Ir atļauts izmantot vienreizlietojamus tīrīšanas piederumus, tomēr personāls ir jāapmāca lietot izturīgus un atkārtoti izmantojamus tīrīšanas piederumus un līdz minimumam jāsamazina vienreizlietojamu tīrīšanas līdzekļu izmantošana (kritērijs M4).

❗ Vai ES ekomarķētos uzkopšanas pakalpojumos ir atļauts izmantot vienreizlietojamus tīrīšanas tekstilpiederumus?

Ir atļauts izmantot vienreizlietojamus tīrīšanas piederumus, tomēr kritērijā M4 attiecībā uz personāla pamācību ir noteikts, ka personāls ir jāapmāca lietot izturīgus un atkārtoti izmantojamus tīrīšanas piederumus un līdz minimumam jāsamazina vienreizlietojamu tīrīšanas līdzekļu izmantošana.

Vai atkārtoti izmantojamiem tīrīšanas tekstilpiederumiem ir jābūt izgatavotiem no 100% mikrošķiedras, lai tie atbilstu kritērijiem?

Nē, jo kritērijos nav noteikti minimālie nepieciešamie mikrošķiedras satura % katrā piederumā. Visi produkti, kas satur noteiktu daudzumu mikrošķiedras, potenciāli atbilst kritērijiem M3 un O3.

❗ Ko nozīmē “tieši izmantoti”, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums?

Kā norādīts Komisijas Lēmuma (ES) 2018/680 3. panta 2. punktā, ES ekomarķējuma aptvertos telpu uzkopšanas pakalpojumus var sniegt operatora iecirknis, meitasuzņēmums, filiāle vai nodaļa, kas ir skaidri nodalīta no citiem tā sniegtajiem pakalpojumiem un tikai tad, ja tā ved atsevišķu uzskaiti.

Pamatojoties uz to, uzņēmums var veikt “parasto ģenerāltīrīšanu” un “ES ekomarķētu ģenerāltīrīšanu”, ja tam ir divi atsevišķi peļņas centri ar atsevišķu uzskaiti.

Šis kritērijs attiecas tikai uz mikrošķiedras izstrādājumiem, ko izmanto **ES ekomarķētās uzkopšanas darbībās** (t. i., sniedzot pakalpojumu, piemēram, regulāri veicot intensīvu grīdu tīrīšanu).

 Papildus ES ekomarķētiem telpu uzkopšanas pakalpojumiem uzņēmums var sniegt arī citu veidu uzkopšanas pakalpojumus. Pieteikumu iesniedzējiem pastāvīgi jāsniedz kompetentajai iestādei atjaunināts to objektu saraksts, kurus tie uzkopj.

Kā veikt aprēķinu?

Minimālajam gadā izmantotajam mikrošķiedras tekstilizstrādājumu tīrīšanas piederumu daudzumam ir noteikts 50% sliekšnis.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz gada datus par katru sniegto pakalpojumu:

- Veiktie uzkopšanas pakalpojumi.
- Izmantoto tīrīšanas tekstilpiederumu veids un daudzums (tikai atkārtoti izmantojamie), norādot, kuri no tiem ir izgatavoti no mikrošķiedras.
- Apliecinātie dokumenti (tostarp attiecīgie rēķini vai objekta inventāra saraksti).

 Ja tekstilizstrādājumu daudzumus norāda dažādās vienībās, t. i., pēc svara vai par vienību skaita, tad svars jāpārreķina vienību skaitā. Gadījumos, kad kāda iemesla dēļ nav zināms iepirkto lupatu skaits, jānosver viss iepakojums un viena atsevišķa lupata. Tādējādi lupatu skaitu var noteikt, dalot pirmo (iekpojuma svaru) ar otro (atsevišķas lupatas svaru).

Lai apkopotu un sniegtu šādu informāciju, veidnei var izmantot nākamo tabulu.

8. tabula. Pieteikuma iesniedzēja iesniegto gada datu veidne

Pakalpojumu sniegšana			
Uzkopšanas pakalpojuma darbības			
Vienreizlietojamie tīrīšanas tekstilpiederumi	Skaits / gads	Izgatavots no mikrošķiedras (Jā/Nē)	Apliecinātie dokumenti (attiecīgie rēķini vai objekta inventāra saraksti)
vīkšķi (mopi)
...			
...			
Kopā	...	_____ % Jā	

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

 Šis kritērijs attiecas tikai uz vienreizlietojamiem tīrīšanas tekstilpiederumiem.

3.3.2.4 **Kritērijs M4. Personāla apmācība**

- ⚠ *Pieteikuma iesniedzējs nodrošina, ka uzkopējiem, kas veic telpu uzkopšanas darbus, kam piešķirts ES ekomarķējums, un darba pārraugiem ir pieejama informācija, ieskaitot rakstveida procedūras vai rokasgrāmatas, un apmācība.*
- ⚠ *Apmācība ir obligāta visiem pagaidu un pastāvīgajiem darbiniekiem.*
- ⚠ *Personāla apmācība, kas aptver tiesību akta tekstā noteiktās jomas, jānodrošina sešu nedēļu laikā pēc darba sākšanas un jāatjaunina vismaz reizi gadā.*
- ⚠ *Ja uzņēmumi jau ir apmācījuši darbiniekus un tie spēj izmantot visus lēmumā minētos paņēmienus (un ir pieejami to apliecinājoši dokumenti), viņi no jauna nav jāapmāca.*
- ⚠ *Termins "auksts" nozīmē to, kas izplūst no krāna ar visaukstāko iestatījumu.*
- ⚠ *Ja apmācība tiek veikta interaktīvi, pieteikuma iesniedzējam jāpievieno dokumenti (t. i., ziņojumi, ieraksti, dalībnieku saraksts), kas apliecina, ka apmācība ir veikta efektīvi.*

① **Vai apmācība ir obligāta, ja pagaidu darbinieki uzturas uzņēmumā mazāk nekā sešas nedēļas (piemēram, vienu dienu)?**

Apmācība ir 100% obligāta visiem pagaidu un pastāvīgajiem darbiniekiem.

① **Vai pagaidu darbiniekus var apmācīt iepriekšējais uzņēmums, kurā viņi strādājuši, vai nodarbinātības aģentūra?**

Jā, viņus var apmācīt bijušais darba devējs, kas ir apmācījis darbiniekus par uzkopšanas pakalpojumiem piemērojamiem ES ekomarķējuma kritērijiem.

① **Kā mums būtu jārikojas, ja darbinieki jau ir apmācīti uzņēmumos un spēj izmantot visus lēmumā minētos paņēmienus?**

Ja darbinieki jau ir apmācīti (un ir pieejama apliecinājoša dokumentācija), atkārtota apmācība nav nepieciešama.

① **Vai uzkopšanas darbiniekiem varētu atļaut interaktīvu apmācību (piemēram, izmantojot digitālu lietojumprogrammu, kur tiek demonstrēts videomateriāls, vai nedigitālus materiālus – attēlus ar aprakstošu tekstu)?**

Interaktīva apmācība ir atļauta, ja ir pierādījumi (ziņojumi, ieraksti, dalībnieku saraksts), ka apmācība ir veikta efektīvi.

3.3.2.5 **Kritērijs M5. Vidiskās pārvaldības sistēmas pamati**

Pieteikuma iesniedzējs ir ieviesis vidiskās pārvaldības sistēmas minimālās prasības, proti, tam ir:

- *vides politika*, kurā apzināti visbūtiskākie tiešie un netiešie vides ietekmējumi un organizācijas politika attiecībā uz šiem ietekmējumiem;
- *rūpīgi izstrādāta rīcības programma*, kas nodrošina, ka uzņēmuma vides politika tiek piemērota sniegtajiem pakalpojumiem. Rīcības programmā nosaka vidiskā snieguma mērķrādītājus attiecībā uz resursu izmantošanu (piem., izmantot mazāk tīrīšanas līdzekļu) un pasākumus, kā samazināt ietekmi uz vidi. Mērķrādītāju un pasākumu izvirzīšanā balstās uz ievāktajiem datiem par resursu izmantošanu un citiem vidiskajiem aspektiem (piem., atkritumu radīšanu);
- *iekšējais izvērtēšanas process*, kurš notiek katru gadu un kurā izvērtē, kā organizācijai sokas ar rīcības programmā izvirzīto mērķrādītāju sasniegšanu. Izvērtēšanas rezultātus organizācijas vadība izmanto, lai pastāvīgi uzlabotu veikumu, proti, atjauninātu vides politiku un rīcības programmu.

Ar organizācijas vides politiku un to, kā tai veicies ar mērķrādītāju sasniegšanu, sabiedrība var iepazīties pieteikuma iesniedzēja telpās.

Tiek ņemti vērā klientu komentāri un atsauksmes, kuras apkopo, izmantojot anketas vai kontrolsarakstus.

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz deklarāciju par atbilstību šim kritērijam, kam pievieno kopijas no vides politikas dokumenta, rīcības programmas, izvērtēšanas ziņojuma un procedūrām, kas ieviestas, lai ņemtu vērā klientu komentārus un atsauksmes. Izvērtēšanas ziņojumā iekļauj sarakstu ar visām veicamajām korektīvajām darbībām, un to dara pieejamu kompetentajai iestādei cik iespējams drīz pēc brīža, kad iesniegts pieteikums ES ekomarķējuma saņemšanai. Pēc kompetentās iestādes pieprasījuma iesniedz atjauninātu dokumentāciju, lai tā pierādītu atbilstību periodā, uz kuru piešķirts marķējums.

Pieteikuma iesniedzējus, kas reģistrējušies EMAS un/vai ir sertificēti saskaņā ar ISO 14001, un pieteikuma iesniedzējus, kas ir daļa no organizācijas, kura reģistrējusies EMAS un/vai ir sertificēta saskaņā ar ISO 14001, uzskata par tādiem, kas ir izpildījuši šo kritēriju, ja tie kā atbilstības pierādījumu iesniedz EMAS reģistrāciju un/vai ISO 14001 sertifikātu.

- *Uzkopšanas pakalpojums nosaka vides pārvaldības sistēmas pamatu, lai pārvaldītu un organizētu darbības, kas nodrošina videi vislabvēlīgāko stāvokli. Šim nolūkam pieteikuma iesniedzējs izstrādā vides politikas deklarāciju, rīcības programmu un iekšēji novērtē organizācijas darbības rezultātus attiecībā pret mērķrādītāju sasniegšanu.*
- *Kā pierādījumu par atbilstību šim kritērijam var iesniegt EMAS reģistrāciju un/vai ISO 14001 sertifikātu.*

Definīcijas

“**ES vides vadības un audita sistēma (EMAS)**” ir Eiropas Komisijas izstrādāts augstākās kvalitātes vadības instruments, kas paredzēts uzņēmumiem un organizācijām, lai novērtētu, ziņotu un uzlabotu vidisko sniegumu. EMAS ir pieejama ikvienai organizācijai, kas vēlas uzlabot savu vidisko sniegumu. Tā aptver visas ekonomikas un pakalpojumu nozares un ir piemērojama visā pasaulē.¹³

“**ISO 14001**” nosaka vides pārvaldības sistēmas kritērijus, un atbilstību šim standartam var sertificēt. Tajā ir izklāstīta sistēma, ko uzņēmums vai organizācija var ievērot, lai izveidotu efektīvu vides pārvaldības sistēmu. To var izmantot jebkura organizācija neatkarīgi no darbības jomas vai nozares. Izmantojot ISO 14001, uzņēmuma vadība un darbinieki, kā arī ārējās ieinteresētās personas var pārliecināties, ka ietekme uz vidi tiek mērīta un uzlabota.¹⁴

Vides politika

Vides politika nosaka organizācijas vispārējo virzienu un saistības un nodrošina rīcības satvaru konkrētu vides mērķu un mērķrādītāju izstrādei. Izstrādājot politiku, jāņem vērā vairāki svarīgi faktori, lai atspoguļotu nozīmīgākās pieteikuma iesniedzēja darbības, prioritātes un problēmas.

Ir jānodrošina, lai politika būtu saistīta gan ar uzņēmuma individuālajām vajadzībām un ierosmēm, gan ar vissvarīgākajiem vides aspektiem. **Tā ir deklarācija, kas paredzēta plašai auditorijai, tāpēc politikas formulējums un stils ir rūpīgi jāpārdomā, un tam jābūt izstrādātam skaidrā un precīzā vienas lappuses dokumentā.**

Rīcības programma

Rīcības programmā jākoncentrējas uz darbībām un mērķrādītājiem, kas izstrādāti, lai atspoguļotu nepārtrauktu vides uzlabošanu, un to nosaka vismaz reizi divos gados, ņemot vērā šajā lēmumā par ES ekomarķējumu noteiktās prasības.

¹³ http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm.

¹⁴ <https://www.iso.org/iso-14001-environmental-management.html>

Iespējamajiem rīcības programmas mērķrādītājiem jāietver ES ekomarķējuma izvēles kritēriji, kas vēl nav izpildīti. Programmā jāiekļauj šāda informācija:

- skaidri darbību apraksti;
- persona/nodaļa, kas atbild par darbības izpildi;
- budžets;
- personāla resursi / izpratnes veicināšana un apmācība;
- izpildes termiņš.

① Iekšējais izvērtēšanas process un izvērtēšanas ziņojums

Iekšējā izvērtēšanas procesa galvenais mērķis ir novērtēt organizācijas darbības rezultātus saistībā ar rīcības programmā noteiktajiem mērķrādītājiem un vajadzības gadījumā noteikt korekcijas pasākumus. Izvērtēšanas procesā ietver mērķrādītāju sasniegšanas pakāpes novērtējumu un šajā kritērijā minētās klientu atsauksmju anketas novērtējumu. Daži citi pasākumi, kas iekļauti iekšējā izvērtējumā, varētu būt šādi: aprikojuma un reģistrēto datu iekšējās pārbaudes, intervijas ar darbiniekiem utt. Iekšējā izvērtēšanas procesa rezultāts ir **izvērtējuma ziņojums**, kurā ietverti iekšējā izvērtēšanas procesa konstatējumi un secinājumi, kā arī, ja nepieciešams, korigējošie pasākumi iekļaušanai nākamajā rīcības programmā. Ziņojums vai tā atjauninātā versija ir pieejami pēc kompetentās iestādes pieprasījuma.

EMAS tīmekļa vietne: http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm

ISO 14001

tīmekļa

vietne:

http:

[//www.iso.org/iso/home/store/catalogue_tc/catalogue_detail.htm?csnumber=60857](http://www.iso.org/iso/home/store/catalogue_tc/catalogue_detail.htm?csnumber=60857)

3.3.2.6 Kritērijs M6. Cieto atkritumu šķirošana pieteikuma iesniedzēja telpās

Kritērija teksts

Šis kritērijs attiecas tikai uz cietajiem atkritumiem, kas rodas pieteikuma iesniedzēja telpās.

Pieteikuma iesniedzējs nodrošina iespējas tā telpās radušos cietos atkritumus sašķirot pienācīgās atkritumu plūsmās (kategorijās), lai atkritumus pēc tam nosūtītu apstrādei (piem., pārstrādei, sadedzināšanai) vai likvidēšanai atbilstīgi vietējai vai valsts atkritumu apsaimniekošanas praksei un iespējām.

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz atbilstības deklarāciju, ko papildina apraksts par dažādajām cieto atkritumu kategorijām, ko vāc un šķiro pieteikuma iesniedzēja telpās. Sniedz arī norādes par dažādajām cieto atkritumu plūsmām, ko tālākai apstrādei vai likvidēšanai pieņem pašvaldības un/vai privātās aģentūras (saskaņā ar attiecīgiem līgumiem).

Šis kritērijs attiecas tikai uz cietajiem atkritumiem, kas rodas pieteikuma iesniedzēja telpās. Uzskata, ka pieteikuma iesniedzēja telpas ir platības, kas ir pieteikuma iesniedzēja īpašumā, pārvaldībā vai lietošanā.

Definīcijas

“Dalīta savākšana” ir savākšana, nošķirot atkritumu plūsmu pēc atkritumu veida un īpašībām, lai tos varētu vieglāk apstrādāt¹⁵.

¹⁵Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu.

“Bīstami atkritumi” ir atkritumi, kam piemīt viena vai vairākas Direktīvas 2008/98/EK III pielikumā minētās bīstamās īpašības.

① **Kādas ir galvenās šķirojamo atkritumu plūsmas kategorijas?**

Šis kritērijs ir jāpielāgo atbilstīgi katras valsts prasībām, ņemot vērā konkrētā reģiona atkritumu apsaimniekošanas politiku. Dažādās valstīs un valstu iekšienē, kā arī vietējās pašvaldībās ir atšķirīgi cieto atkritumu savākšanas veidi. Galvenie dalītai savākšanai paredzēto cieto atkritumu veidi ir: plastmasa, papīrs un kartons, stikls, organiski atkritumi, dārza atkritumi, metāls, tekstils, koksne, gumijas un ādas atkritumi, būvmateriāli un elektronisko iekārtu atkritumi. Atkritumu šķirošana mājsaimniecību līmenī katrā valstī var atšķirties.

Bīstamie atkritumi jāsavāc un jāmarķē atsevišķi.

 Pieteikuma iesniedzējs kompetentajai iestādei apstiprina, kuras atkritumu plūsmas paredzēts šķirot.

3.3.2.7 **Kritērijs M7. Informācija ES ekomarķējumā**

Kritērija teksts

Komisijas norādījumi par to, kā izmantojams neobligātais marķējums ar tekstlodziņu, atrodami:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Neobligātajā marķējumā ar tekstlodziņu ir šāds teksts:

“[operators 3. panta 2. punkta nozīmē] aktīvi cenšas sniegt vidi saudzējošus telpu uzkopšanas pakalpojumus, proti:

- tiek izmantoti tīrīšanas līdzekļi ar ekomarķējumu,
- darbinieki ir īpaši apmācīti,
- ir ieviesta vidiskās pārvaldības sistēma.”

Novērtēšana un verifikācija

Lai izpildītu šo kritēriju, pieteikuma iesniedzējs iesniedz atbilstības deklarāciju, kurā norādīts, kādā veidā logotipu iecerēts izvietot.

 Operators, kam piešķirts ES ekomarķējums telpu uzkopšanas pakalpojumiem, nesniedz citus pakalpojumus, ko neaptver ES ekomarķējums, izņemot gadījumus, kad ES ekomarķējuma aptvertos telpu uzkopšanas pakalpojumus sniedz operatora iecirknis, meitasuzņēmums, filiāle vai nodaļa, kas ir skaidri nodalīta un ved atsevišķu uzskaiti. Visus pārējos šā operatora sniegtos pakalpojumus, uz kuriem neattiecas šā lēmuma piemērošanas joma, ieskaitot citus telpu uzkopšanas pakalpojumus, neiekļauj telpu uzkopšanas pakalpojumu ES ekomarķējuma licencē un netirgo kā tādas.

① **Norādījumi par ES ekomarķējuma logotipa lietošanu**

Norādījumus par ES ekomarķējuma logotipa un izvēles logotipa ar teksta lodziņu izmantošanu var atrast tīmekļa vietnes sadaļā “Ekomarķējuma logotipa lietošanas vadlīnijas”:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

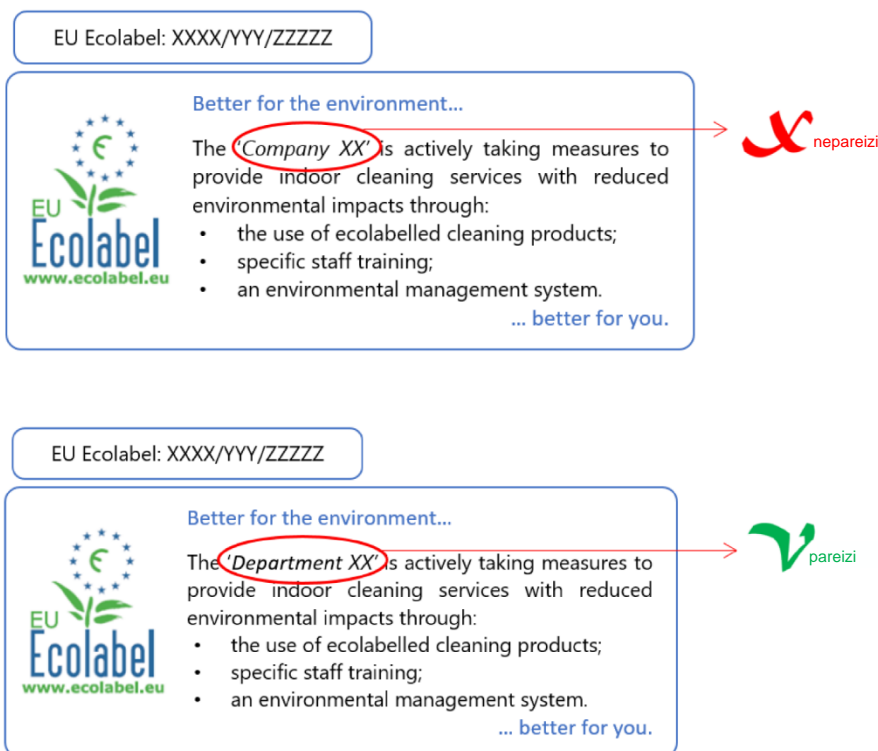
Pieteikuma iesniedzējam, izmantojot ES ekomarķējuma logotipu, vienmēr jāievēro minētās vadlīnijas.

① **ES ekomarķējuma logotipa pareizas lietošanas piemērs**

Pamatojoties uz Komisijas Lēmuma XX 3. panta 2. punktu un jo īpaši attiecībā uz uzņēmumu, kas piedāvā gan *pakalpojumus ar ekomarķējumu* (ar skaidri nodalītas apakšnodaļas, meitasuzņēmuma, filiāles vai

nodaļas starpniecību), gan *pakalpojumus bez ekomarķējuma*, pieteikuma iesniedzējam skaidri jāsaprot, kā šis nošķīrums ir jāatspoguļo ES ekomarķējuma logotipā. Divi piemēri par ES ekomarķējuma logotipa nepareizu un pareizu lietošanu, izmantojot neobligāto marķējumu ar teksta aili, redzami zemāk (5. attēlā).

5. attēls. ES ekomarķējuma logotipa nepareizas (augšā) un pareizas (apakšā) izmantošanas piemēri pakalpojumiem ar ekomarķējumu, ko piedāvā “uzņēmuma XX” “XX nodaļa”.

Avots: Koptīgais pētniecības centrs

3.3.3 Produktu grupas izvēles kritēriji

- ⚠ *Līdztekus obligātajiem kritērijiem telpu uzkopšanas pakalpojumam jāatbilst tik daudziem šā lēmuma pielikumā izklāstītajiem neobligātajiem kritērijiem, lai savāktu vismaz 14 punktus.*
- ⚠ *Pieteikuma iesniedzējs var izvēlēties, kuriem izvēles kritērijiem pievērst uzmanību atbilstīgi konkrētām jomām, kas vairāk atbilst tā praksei.*
- ⚠ *Uzskaiti attiecībā uz šiem pakalpojumiem kārtā atsevišķi no citiem pakalpojumiem, ko sniedz tas pats operators, bet kas neietilpst ES ekomarķējuma piemērošanas jomā, tostarp citiem telpu uzkopšanas pakalpojumiem, kas neatbilst Komisijas Lēmumā izklāstītajām prasībām.*
- ⚠ *Informēt drīkst tikai par tām darbībām, uz kurām attiecas produktu grupas aptvērumus.*

3.3.3.1 01. kritērijs. Vidi mazietekmējošu tīrīšanas līdzekļu plaša izmantošana (līdz 3 punktiem)

Kritērija teksts

Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem produktiem, ko tieši izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums.

Pieteikuma iesniedzējam punktus piešķir, pamatojoties uz to, cik lielam procentuālajam apjomam no iepirktajiem, gadā izmantotajiem tīrīšanas līdzekļiem (izņemot mitrās salvetes un citus iepriekš samitrinātus produktus) ir piešķirts ES ekomarķējums cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem vai cits EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums, proti:

- vismaz 65%: 1 punkts,
- vismaz 75%: 2 punkti,
- vismaz 95%: 3 punkti.

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz gada datus (produktu komercnosaukumus un apjomu) un dokumentāciju (ieskaitot attiecīgus rēķinus vai objekta inventarizācijas aktus), kur norādīts, kādus tīrīšanas līdzekļus izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums. Ja izmanto produktus ar ES ekomarķējumu, pieteikuma iesniedzējs iesniedz ES ekomarķējuma sertifikāta kopiju un/vai uz iepakojuma izvietotā marķējuma kopiju, kas apliecina tā piešķiršanu saskaņā ar Komisijas Lēmumu (ES) 2017/1217. Ja izmanto produktus ar citu ISO I tipa marķējumu, pieteikuma iesniedzējs iesniedz ISO I tipa marķējuma sertifikāta kopiju un/vai uz iepakojuma izvietotā marķējuma kopiju.

 Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem produktiem, ko tieši izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums.

Skatīt skaidrojumus, kas sniegti **Kritērijs M1. Vidi mazietekmējošu tīrīšanas līdzekļu** izmantošana (M1(a). Produkti ar ES ekomarķējumu un citu ISO I tipa marķējumu).

① **Ja uzņēmums izmanto alternatīvus uzkopšanas paņēmienus, kas neparedz tīrīšanas līdzekļu izmantošanu (piemēram, mašīnas vai ozonētu ūdeni), vai mēs varam uzskatīt, ka pieteikuma iesniedzējs atbilst M1 un 01. kritērijam?**

Uzņēmums var izmantot šos paņēmienus, bet tas netiks uzskatīts par pietiekamu, lai izpildītu M1 kritēriju, un par 01. kritēriju punkti netiks piešķirti.

3.3.3.2 02. kritērijs. Koncentrētu, neatšķaidītu tīrīšanas līdzekļu izmantošana (līdz 3 punktiem)

Kritērija teksts

Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem produktiem, ko tieši izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums.

Pieteikuma iesniedzējam punktus piešķir, pamatojoties uz to, cik lielam procentuālajam apjomam no iepirktajiem, gadā izmantotajiem tīrīšanas līdzekļiem (izņemot mitrās salvetes, citus iepriekš samitrinātus produktus un līdzekļus, ko veļas mazgāšanas laikā izmanto grīdas mazgāšanas vīkšķu (mopu) impregnēšanai un kopšanai) minimālais atšķaidījums ir 1:100, proti:

- vismaz 15%: 1 punkts,
- vismaz 30%: 2 punkti,
- vismaz 50%: 3 punkti.

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz gada datus (līdzekļu komercnosaukumus un apjomu) un dokumentāciju (ieskaitot attiecīgus rēķinus vai objekta inventarizācijas aktus), kur norāda izmantotos tīrīšanas līdzekļus. Par katru produktu iesniedz dokumentāciju, kur norādīts atšķaidījums (drošības datu lapas, lietošanas pamācības vai tamlīdzīgi dokumenti). Ja produktu var izmantot dažādos atšķaidījumos, norāda visbiežāk izmantoto atšķaidījumu (to, kas norādīts iekšējās instrukcijās darbiniekiem). Lietošanai gatavu produktu atšķaidījumu skaita kā vienu.

 Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem produktiem, ko tieši izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums.

 Lai iegūtu atšķaidījumu 1:100, 1 l ūdens var atšķaidīt ne vairāk kā 10 ml produkta.

① **Ko tieši nozīmē “atšķaidījums vismaz 1:100”?**

Tas nozīmē, ka 1 l ūdens var atšķaidīt ne vairāk kā 10 ml produkta.

Sk. skaidrojumus kritērijā M2.

① **Dokumentācijas piemērs produktam, ko var izmantot vairākos atšķaidījumos**

Dokumentācijas piemērs produktam, ko var izmantot vairākos atšķaidījumos, ir produkta etiķete. Uz etiķetes jānorāda visi atšķaidījumi; zemāk ir sniegts piemērs.

6. attēls. Marķējuma piemērs, kurā norādītas ieteicamie atšķaidījumi

Dilution Rates			
50ml	5Ltr	Light Duty	1:100
100ml	5Ltr	General Cleaning	1:50
500ml	5Ltr	Heavy Duty Degreasing	1:10
25ml	750ml	Spray Burnishing	1:30

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

3.3.3.3 **03. kritērijs. Mikrošķiedras izstrādājumu plaša izmantošana (līdz 3 punktiem)**

- ⚠ Pieteikuma iesniedzējam piešķir no 1 līdz 3 punktiem, pamatojoties uz to, cik liela procentuālā daļa (65–95%) no gadā izmantotajiem tīrīšanas tekstilpiederumiem (piemēram, lupatas, vīkšķi (mopi)) ir izgatavoti no mikrošķiedras.
- ⚠ Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem atkārtoti izmantojamiem tīrīšanas piederumiem no tekstilmateriāliem, ko tieši izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums.

3.3.3.4 **04. kritērijs. Vidi mazietekmējošu tīrīšanas līdzekļu izmantošana (līdz 4 punktiem)**

Kritērija teksts

Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem tīrīšanas piederumiem, ko tieši izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums.

04 (a). Grīdas mazgāšanas vīkšķi (mopi) (līdz 2 punktiem)

Pieteikuma iesniedzējam punktus piešķir, pamatojoties uz to, cik lielam procentuālajam apjomam no gadā izmantotajiem vīkšķiem (mopiem) ir piešķirts ES ekomarķējums tekstilmateriāliem vai cits dalībvalstīs nacionālā vai reģionālā līmenī oficiāli atzīts EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums, proti:

- vismaz 20%: 1 punkts,
- vismaz 50%: 2 punkti,

04 (a). Lupatas (līdz 2 punktiem)

Pieteikuma iesniedzējam punktus piešķir, pamatojoties uz to, cik lielam procentuālajam apjomam no gadā izmantotajām lupatām ir piešķirts ES ekomarķējums tekstilmateriāliem vai cits dalībvalstīs nacionālā vai reģionālā līmenī oficiāli atzīts EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums, proti:

— vismaz 20%: 1 punkts,

— vismaz 50%: 2 punkti,

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz gada datus (izstrādājumu veidu un daudzumu) un dokumentāciju (ieskaitot attiecīgus rēķinus vai objekta inventarizācijas aktus), kur norādīts, kādus tīrīšanas piederumus izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums. Ja izmanto piederumus ar ES ekomarķējumu, pieteikuma iesniedzējs iesniedz ES ekomarķējuma sertifikāta kopiju un/vai uz iepakojuma izvietotā marķējuma kopiju, kas apliecina piešķiršanu saskaņā ar Komisijas Lēmumu 2014/350/ES¹⁶. Ja izmanto produktus ar citu ISO I tipa marķējumu, pieteikuma iesniedzējs iesniedz ISO I tipa marķējuma sertifikāta kopiju un/vai uz iepakojuma izvietotā marķējuma kopiju.

 Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem tīrīšanas piederumiem, ko tieši izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums.

Attiecībā uz EN ISO 14024 I tipa ekomarķējumu sk. skaidrojumu, kas sniegti sadaļā **Kritērijs M1. Vidi mazietekmējošu tīrīšanas līdzekļu** izmantošana (M1(a)). Produkti ar ES ekomarķējumu un citu ISO I tipa marķējumu).

① **Vai var izmantot Oeko Tex sertificētus mopus un lupatas un uzskatīt, ka tie ir līdzvērtīgi I tipa ekomarķējumam?**

Oeko Tex neuzskata par ISO 14024 1. tipa ekomarķējumu, tāpēc tas netiks pieņemts.

3.3.3.5 05. kritērijs. Putekļsūcēju energoefektivitāte (3 punkti)

Kritērija teksts

Šis kritērijs attiecas tikai uz putekļsūcējiem, kuri ir Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 666/2013 *piemērošanas jomā. Minētās regulas piemērošanas jomā nav slapjtīres, slapjtīres un saustīres, ar akumulatoru darbināmi, robotizēti, rūpniecības un iebūvēti putekļsūcēji, grīdvirsmu spodrinātāji un āra putekļsūcēji.

Vismaz 40% (noapaļojot uz augšu līdz veselam skaitlim) no pieteikuma iesniedzējam piederošajiem vai nomātajiem putekļsūcējiem, ko izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums, gada enerģijas patēriņš (AE) atbilst Regulas (ES) Nr. 666/2013 II pielikuma 3. punktā noteiktajam:

- zem 28 kWh/gadā putekļsūcējiem, kas iegādāti līdz 2017. gada 1. septembrim;
- zem 22 kWh/gadā putekļsūcējiem, kas iegādāti līdz 2017. gada 1. septembrim.

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz dokumentāciju, kas apliecina, ka ir izpildītas prasības par enerģijas patēriņu gadā (piemēram, ražotāja deklarāciju), kā arī sarakstu ar visiem putekļsūcējiem, ko izmanto, sniedzot pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums.

 Šis kritērijs ir grozīts atbilstīgi grozījumam².

¹⁶ Komisijas Lēmums 2014/350/ES (2014. gada 5. jūnijs) par ekoloģisko kritēriju noteikšanu ES ekomarķējuma piešķiršanai tekstilizstrādājumiem (OV L 174, 13.6.2014., 45. lpp.).

 Šis kritērijs attiecas tikai uz putekļsūcējiem, kuri ir Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 666/2013 piemērošanas jomā¹⁷. Minētās regulas piemērošanas jomā nav slapjtīres, slapjtīres un saustīres, ar akumulatoru darbināmi, robotizēti, rūpniecības un iebūvēti putekļsūcēji, grīdvirsmu spodrinātāji un āra putekļsūcēji.

Definīcijas

“**Putekļsūcējs**” ir ierīce, kas ar tajā radītu zemspiedienu no tīrāmās virsmas ar gaisa plūsmu aizvāc netīrumus.

“**Slapjtīres putekļsūcējs**” ir putekļsūcējs, kas no virsmas aizvāc sausu un/vai slapju materiālu (netīrumus), tīrāmo virsmu slapinot ar tvaiku vai ūdenī šķīstošu mazgāšanas līdzekli, ko pēc tam kopā ar netīrumiem aizvāc ar ierīcē radīta zemspiediena nodrošinātu gaisa plūsmu, tostarp šādu putekļsūcēju tipi, kas pazīstami ar nosaukumu “izsmidzes putekļsūcējs”.

“**Slapjtīres un saustīres putekļsūcējs**” ir putekļsūcējs, kas paredzēts vairāk nekā 2,5 litru šķidruma savākšanai apvienojumā ar saustīres putekļsūcēja funkcionalitāti.

“**Saustīres putekļsūcējs**” ir putekļsūcējs, kas paredzēts pārsvarā sausu netīrumu savākšanai (putekļi, šķiedras, pavedieni), tostarp tāda tipa putekļsūcēji, kuriem ir ar akumulatoru darbināms kustīgs uzgalis.

“**Robotizēts putekļsūcējs**” ir ar akumulatoru darbināms putekļsūcējs, kas noteiktās robežās spēj darboties bez cilvēka līdzdalības un kas sastāv no mobilā komponenta un uzlādes stacijas, un/vai citiem funkcionēšanas palīgpiederumiem.

“**Rūpniecības putekļsūcējs**” ir putekļsūcējs, kas ir daļa no ražošanas procesa, ir paredzēts bīstamu vielu savākšanai, ir paredzēts rupju putekļu savākšanai būvniecībā, metālrūpniecībā, izrakteņu ieguvē un pārtikas rūpniecībā, ir daļa no rūpniecības iekārtas vai instrumenta un/vai ir profesionāls putekļsūcējs, kura uzgāļa platums pārsniedz 0,50 m.

“**Iebūvēts putekļsūcējs**” ir putekļsūcējs, kam zemspiediena radīšanas avots nostiprināts konkrētā vietā (nav pārvietojams) un ēkā noteiktās vietās atrodas lokanās caurules pievienošanas ligzdas.

“**Ar akumulatoru darbināms putekļsūcējs**” ir putekļsūcējs, kuru darbina tikai ar akumulatoru.

“**Grīdvirsmu spodrinātājs**” ir elektroierīce, kas paredzēta noteikta veida grīdu kopšanai, nolīdzināšanai un/vai pulēšanai, un to parasti darbina, izmantojot pulēšanas līdzekli, ko ierīce izberzē pa grīdvirsmu, un parasti šādai ierīcei kā papildu funkcija ir arī putekļsūcēja funkcija.

“**Āra putekļsūcējs**” ir ierīce, kas paredzēta lietošanai ārpus telpām, lai ar tajā radīta zemspiediena nodrošinātu gaisa plūsmu tvertnē savāktu gružus, piemēram, nopļautu zāli un lapas, un kurā var ietilpt smalcinātājs un kura var spēt darboties arī kā gaispūtis.

“**Hibrīdisks putekļsūcējs**” ir putekļsūcējs, ko var darbināt gan no elektrotīkla, gan ar akumulatoru.

Uz kādiem putekļsūcējiem attiecas šis kritērijs?

Kā noteikts minētās Deleģētās regulas (ES) Nr. 666/2013 1. pantā, to piemēro attiecībā uz putekļsūcējiem, ko darbina no elektrotīkla, ieskaitot hibrīdiskus putekļsūcējus.

¹⁷ Komisijas Regula (ES) Nr. 666/2013 (2013. gada 8. jūlijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK īsteno attiecībā uz ekodizaina prasībām putekļsūcējiem (OV L 192, 13.7.2013., 24. lpp.).

3.3.3.6 **06. kritērijs. Pakalpojumu sniedzēja EMAS reģistrācija vai ISO 14001 sertifikācija (līdz 5 punktiem)**

Kritērija teksts

Pieteikuma iesniedzējs ir reģistrēts Savienības vides vadības un audita sistēmā (EMAS) (5 punkti) vai sertificēts atbilstīgi ISO 14001 (3 punkti).

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs kā pierādījumu par atbilstību šim kritērijam iesniedz EMAS reģistrāciju vai ISO 14001 sertifikātu.

Sk. skaidrojumus, kas sniegti sadaļā **Kritērijs M5. Vidiskās pārvaldības sistēmas pamati.**

3.3.3.7 **07. kritērijs. Cieto atkritumu apsaimniekošana uzkopjamos objektos (2 punkti)**

Kritērija teksts

Šis kritērijs ir piemērojams tikai tādos gadījumos, kad pieteikuma iesniedzēja klienti nodrošina uzkopējiem iespējas sašķirot atkritumus attiecīgās cieto atkritumu plūsmās, un tikai tādiem atkritumiem, kas uzkopjamos objektos rodas, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums (piem., tīrīšanas līdzekļu vienreizlietojams iepakojums, patēriņa preču iepakojums), un priekššķirotiem cietajiem atkritumiem (piem., atkritumus iepriekš šķiro klienta darbinieki).

Uzkopēji šķiro pakalpojuma sniegšanas gaitā radušos cietos atkritumus un sašķirotos un priekššķirotos atkritumus nogādā piemērotās tvertnēs uzkopjamā objektā vai tā tuvumā. Tā rīkojas allaž, ja klients ir nodrošinājis līdzekļus (piem., atkritumu tvertnes atšķirīgām cieto atkritumu plūsmām), kā sašķirotās atkritumu plūsmās nosūtīt apstrādei (piem., pārstrādei, sadedzināšanai) vai likvidēšanai atbilstīgi vietējai vai valsts atkritumu apsaimniekošanas praksei un iespējām un/vai noslēgtajiem līgumiem ar atkritumu pārstrādātājiem.

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz atbilstības deklarāciju, kā arī aprakstu par pašvaldības akceptētajām dažādajām cieto atkritumu plūsmām un/vai attiecīgos līgumus ar pārstrādes uzņēmumiem attiecībā uz katru uzkopjamo objektu.

 Šo kritēriju piemēro tikai tādos gadījumos, kad pieteikuma iesniedzēja klienti nodrošina uzkopējiem iespējas sašķirot atkritumus attiecīgās cieto atkritumu plūsmās, un tikai tādiem atkritumiem, kas uzkopjamos objektos rodas, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums (piem., tīrīšanas līdzekļu vienreizlietojams iepakojums, patēriņa preču iepakojums), un priekššķirotiem cietajiem atkritumiem (piem., atkritumus iepriekš šķiro klienta darbinieki).

Sk. skaidrojumus, kas sniegti sadaļā **Kritērijs M6. Cieto atkritumu šķirošana pieteikuma iesniedzēja telpās.**

3.3.3.8 **08. kritērijs. Pakalpojumu kvalitāte (līdz 3 punktiem)**

Kritērija teksts

Ja pieteikuma iesniedzējs ir izpildījis turpmāk tekstā izklāstītās prasības, tam piešķir 2 punktus, bet, ja tam ir ISO 9001 vai Nordic INSTA 800 sertifikācija – 3 punktus.

Pieteikuma iesniedzējs ir iecēlis pakalpojumu pārzini un ieviesis turpmāk tekstā minētās procedūras, kā uzraudzīt, novērtēt un uzlabot uzkopšanas kvalitāti. Pārzinis var būt infrastruktūras pārzinis, priekšstrādnieks vai koordinators, kam uzticēts organizēt un pārraudzīt tīrīšanu.

Pieteikuma iesniedzējs ir ieviesis:

— procedūras, kā uzraudzīt, novērtēt un uzlabot pieteikuma iesniedzēja veiktās uzkopšanas kvalitāti (sīkāks izklāsts turpmāk tekstā);

— pasākumus, kā uzlabot uzkopšanas kvalitāti, piemēram, pamatojoties uz klientu apmierinātības apsekojumiem.

Turklāt pieteikuma iesniedzējs sagatavo vadības parakstītas rakstveida instrukcijas, kurās iztirzāti veicamie darbi. Šīs rakstveida instrukcijas nodod uzkopējiem un ar tām var iepazīties pieteikuma iesniedzēja telpās un/vai uzkopjamajos objektos.

Rakstveida instrukcijas ietver vismaz šādu informāciju:

- darba uzdevuma apraksts (piem., biroju, sanitāro telpu, logu tīrīšana);
- kvalitāte (piem., vajadzīgā tīrības pakāpe, standartizēts kontrolsaraksts),
- biežums (piem., reizi nedēļā),
- tīrāmie priekšmeti (piem., galds, krēsls, izlietne),

izmantojamie paņēmieni (piem., dažādu zonu vai priekšmetu tīrīšanai izmantojamais aprīkojums un paņēmieni).

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz ISO 9001 vai INSTA 800 sertifikātu vai atbilstības deklarāciju, kam pievieno:

- dokumentu, kurā norādīts, kurš vadītājs atbild par šī kritērija izpildi (var izmantot struktūrshēmu, kurā redzama pieteikuma iesniedzēja organizācijas struktūra un norādīts vadītājs);
- uzņēmuma dokumentāciju, kur atspoguļotas ar tīrīšanas kvalitāti saistītās procedūras. Piezīme: ja šīs procedūras atbilst prasībām standartā EN 13549 (Tīrīšanas pakalpojumi – Pamatprasības un rekomendācijas kvalitātes noteikšanas sistēmām) un/vai kādā reģionālā kvalitātes vadības standartā (piem., INSTA800: Uzkopšanas kvalitāte – mērīšanas sistēma uzkopšanas kvalitātes novērtēšanai un ranžēšanai), pieteikuma iesniedzējs var iesniegt atbilstības sertifikātu;
- darba rakstveida instrukcijas, kuras parakstījusi pieteikuma iesniedzēja vadība un kurās iztirzāti pakalpojumā iekļautie darba uzdevumi.

INSTA 800 tīmekļa vietne: <https://webshop.ds.dk/en-gb/search?q=insta+800>

ISO 9001 tīmekļa vietne: <https://www.iso.org/standard/62085.html>

EN 13549 tīmekļa vietne: <http://standards.globalspec.com/std/1068800/tse-ts-en-13549>

3.3.3.9 09. kritērijs. Pieteikuma iesniedzējam piederošie vai tā nomātie transportlīdzekļi (līdz 5 punktiem)

09. kritērijs. Pieteikuma iesniedzējam piederošie vai tā nomātie transportlīdzekļi (līdz 5 punktiem)

Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem pieteikuma iesniedzējam piederošiem un/vai tā nomātiem transportlīdzekļiem, ko izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums. Pie šiem transportlīdzekļiem pieder ar cilvēka muskuļu spēku darbināmi transportlīdzekļi (kravas velosipēdi), hibrīdvelosipēdi, ko darbina cilvēka muskuļu spēks kombinācijā ar elektroenerģiju (elektriskie kravas velosipēdi), vieglie pasažieru vai komerciālie transportlīdzekļi, ko izmanto vadītāji, pārraugi, uzkopēji, inspektori un visas citas personas, kas kādā ziņā iesaistītas uzkopšanas pakalpojumu sniegšanā.

Apakškritērijs 09(a) attiecas arī uz hibrīdtransportlīdzekļiem, bet neattiecas uz elektrotransportlīdzekļiem.

Apakškritērijs 09(b) attiecas uz bezemisiju transportlīdzekļiem.

Šis kritērijs neattiecas uz privātiem transportlīdzekļiem, ko izmanto pakalpojumu sniegšanā.

09 (a). Transportlīdzekļi, kas atbilst Eiropas emisiju standartam Euro 6 (1 punkts)

Vismaz 50% (noapaļojot uz augšu līdz veselam skaitlim) no pieteikuma iesniedzējam piederošajiem vai nomātajiem transportlīdzekļiem, ko izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam

piešķirts ES ekomarkējums, atbilst Eiropas emisiju standartam Euro 6 vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem.

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz attiecīgu dokumentāciju, kurā redzams, kādus transportlīdzekļus izmanto uzkopšanas pakalpojumu sniegšanā, tas, vai tie ir pieteikuma iesniedzēja īpašumā vai tiek nomāti, un tas, kuri transportlīdzekļi atbilst standartam Euro 6. Par atbilstības pierādījumu var izmantot transportlīdzekļu reģistrācijas apliecības kopā ar atbilstības deklarācijām.

09 (b). Bezemisiju transportlīdzekļi (2 punkti)

Vismaz 10% (noapaļojot uz augšu līdz veselam skaitlim) no pieteikuma iesniedzējam piederošajiem vai nomātajiem transportlīdzekļiem, ko izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums, ir bezemisiju transportlīdzekļi (tas noteikts Eiropas Jaunā braukšanas cikla (NEDC) testos, kuri aprakstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 715/2007¹⁸, ar cilvēka muskuļu spēku darbināmi transportlīdzekļi (kravas velosipēdi) vai velosipēdi, ko darbina cilvēka muskuļu spēks kombinācijā ar elektroenerģiju (elektriskie kravas velosipēdi).

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz attiecīgu dokumentāciju, kurā redzams, kādus transportlīdzekļus izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums, tas, vai tie ir pieteikuma iesniedzēja īpašumā vai tiek nomāti, un tas, kuri transportlīdzekļi ir bezemisiju transportlīdzekļi. Par atbilstības pierādījumu var izmantot transportlīdzekļu reģistrācijas apliecības kopā ar ražotāja dokumentāciju, kur redzami NEDC testu rezultāti.

09 (c). Uzņēmuma transporta plāns (2 punkti)

Pakalpojumu sniedzējs sagatavo uzņēmuma transporta plānu nolūkā līdz minimumam samazināt degvielas patēriņu, izvairīt degvielas patēriņa samazināšanas mērķrādītāju (katram uzkopjamam objektam) un kārtot transportlīdzekļu parka ikgadējās apkopes uzskaiti.

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz uzņēmuma transporta plāna kopiju, jaunāko degvielas patēriņa samazināšanas mērķrādītāju un ziņas par gada degvielas patēriņa dinamiku atkarībā no uzkopjamo objektu skaita. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz transportlīdzekļu parka apkopes plāna kopiju. Par atbilstības pierādījumu var izmantot transportlīdzekļu apkopes grāmatiņas.

 Šis kritērijs attiecas tikai uz tiem pieteikuma iesniedzējam piederošiem un/vai tā nomātiem transportlīdzekļiem, ko izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums. Pie šiem transportlīdzekļiem pieder ar cilvēka muskuļu spēku darbināmi transportlīdzekļi (kravas velosipēdi), hibrīdvelosipēdi, ko darbina cilvēka muskuļu spēks kombinācijā ar elektroenerģiju (elektriskie kravas velosipēdi), vieglie pasažieru vai komerciālie transportlīdzekļi, ko izmanto vadītāji, pārraugi, uzkopēji, inspektori un visas citas personas, kas kādā ziņā iesaistītas uzkopšanas pakalpojumu sniegšanā.

 Šis kritērijs neattiecas uz privātiem transportlīdzekļiem, ko izmanto pakalpojumu sniegšanā.

 Apakškritērijs 09(a) attiecas arī uz hibrīdtransportlīdzekļiem, bet neattiecas uz elektrotransportlīdzekļiem.

 Apakškritērijs 09(b) attiecas uz bezemisiju transportlīdzekļiem.

① Vai mēs varam uzskatīt, ka ar iepirkuma politiku, kas atbilst šim kritērijam, pietiek, lai saņemtu punktus?

Nē, vienkāršs iepirkuma politikas priekšlikums netiek uzskatīts par pietiekamu.

Definīcijas

¹⁸ Komisijas Regula (EK) Nr. 692/2008 (2008. gada 18. jūlijs), ar kuru īsteno un groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 715/2007 par tipa apstiprinājumu mehāniskiem transportlīdzekļiem attiecībā uz emisijām no vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem (Euro 5 un Euro 6) un par piekļuvi transportlīdzekļa remonta un tehniskās apkopes informācijai (OV L 199, 28.7.2008., 1. lpp.).

“Hibrīda transportlīdzeklis” (HV) ir transportlīdzeklis, kas aprīkots ar spēka pārvadu, kuram ir vismaz divu atšķirīgu kategoriju spēkiekārtas enerģijas pārveidotāji un vismaz divu atšķirīgu kategoriju spēkiekārtas enerģijas akumulēšanas sistēmas.

“Pilnībā elektrisks transportlīdzeklis” (PEV) ir transportlīdzeklis, kas aprīkots ar spēka pārvadu, kurā kā spēkiekārtas enerģijas pārveidotāji ietilpst tikai elektriskās mašīnas, un kā spēkiekārtas enerģijas akumulēšanas sistēmas – tikai atkārtoti uzlādējamas elektroenerģijas akumulēšanas sistēmas.

“Hibrīdelektrisks transportlīdzeklis” (HEV) ir hibrīda transportlīdzeklis, kurā viens no spēkiekārtas enerģijas pārveidotājiem ir elektriskā mašīna.

“Braukšanas cikls” attiecībā uz transportlīdzekļa borta diagnostikas (OBD) sistēmām sastāv no motora iedarbināšanas, braukšanas režīma, kurā tiktu konstatēts darbības traucējums, ja tāds būtu, un motora izslēgšanas.

“Bezemisiju transportlīdzeklis” (ZEV): nulles emisijas ir nemitāna organisko gāzu, oglekļa monoksīda, cieto daļiņu, oglekļa dioksīda, metāna, formaldehīda, slāpekļa oksīdu un slāpekļa(I) oksīda nulles izplūdes emisijas. Bezemisiju transportlīdzekļus iedala vienā no trim kategorijām:

ceļu bezemisiju vieglie automobiļi, vieglie kravas automobiļi, mazas noslodzes transportlīdzekļi, vieglie kravas automobiļi, vidējas kravnesības transportlīdzekļi vai smagie kravas automobiļi, tostarp, bet ne tikai, akumulatoru elektriskie transportlīdzekļi (BEV) un transportlīdzekļi ar degvielas elementiem (FEV);

hibrīdelektriskie ceļu transportlīdzekļi (PHEV), kuru bezemisiju diapazons ir lielāks par 35 jūdzēm vieglajiem automobiļiem un vieglajiem kravas automobiļiem un 10 jūdzēm vidējas un lielas noslodzes transportlīdzekļiem, un

lielas noslodzes ceļu transportlīdzekļi ar elektriski darbināmu jaudas palielināšanas mehānismu.

ZEV nav: apvidus mašīnas un transportlīdzekļi, vieglais dzelzceļš, tranzīta autobusu parka papildinājumi, kas izmanto esošo elektrotīklu jaudu, vai jebkuri transportlīdzekļi, ko nevar licencēt izmantošanai uz koplietošanas ceļiem.¹⁹

① **Kādas prasības Eiropas emisijas standartā Euro 6 ir noteiktas vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem?**

Eiropas emisiju standartos benzīna un dīzeļdegvielas transportlīdzekļiem ir atsevišķs regulējums. Patlaban ir spēkā emisiju standarti vieglajiem (vieglie automobiļi, furgoni) un ielas noslodzes transportlīdzekļiem (tālsatiksmes autobusi, autobusi, kravas automobiļi), kā arī autoceļiem neparedzētai tehnikai. Noteikumos par vieglo pasažieru un komerciālo transportlīdzekļu 6. emisiju robežstandartu ir ieviestas jaunas, stingrākas emisiju robežvērtības. Šajā tabulā ir apkopotas emisiju robežvērtības, kas bija spēkā šīs Lietotāja rokasgrāmatas sagatavošanas brīdī.

9. tabula. Pieļaujamā analizatora novirze pārnēsājamo emisiju mērīšanas sistēmu (PEMS) testā²⁰

Piesārņotājs	Absolūtā nulles reakcijas novirze	Absolūtā standartizācijas reakcijas novirze
CO ₂	≤ 2000 ppm testā	≤ 2% no nolasījuma vai ≤ 2000 ppm testā, izvēloties lielāko vērtību
CO	≤ 75 ppm testā	≤ 2% no nolasījuma vai ≤ 75 ppm testā, izvēloties lielāko vērtību
NO _x	≤ 5 ppm testā	≤ 2% no nolasījuma vai ≤ 5 ppm testā, izvēloties lielāko vērtību
CH ₄	≤ 10 ppm C ₁ testā	≤ 2% no nolasījuma vai ≤ 10 ppm C ₁ testā, izvēloties lielāko vērtību
THC	≤ 10 ppm C ₁ testā	≤ 2% no nolasījuma vai ≤ 10 ppm C ₁ testā, izvēloties lielāko vērtību

¹⁹ EPA. 2016. Biežāk uzdotie jautājumi par ieguldījumiem bezemisiju transportlīdzekļos.

<https://www.epa.gov/sites/production/files/2016-11/documents/vw-fags-app-c-final-11-18-16.pdf>

²⁰ Komisijas Regula (ES) 2017/1154 (2017. gada 7. jūnijs), ar kuru groza Regulu (ES) 2017/1151, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 715/2007 par tipa apstiprinājumu mehāniskiem transportlīdzekļiem attiecībā uz emisijām no vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem (Euro 5 un Euro 6) un par piekļuvi transportlīdzekļa remonta un tehniskās apkopes informācijai, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/46/EK, Komisijas Regulu (EK) Nr. 692/2008 un Komisijas Regulu (ES) Nr. 1230/2012 un atceļ Regulu (EK) Nr. 692/2008 un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2007/46/EK attiecībā uz emisijām reālos braukšanas apstākļos no vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem (Euro 6).

		vērtību
CO ₂	≤ 2000 ppm testā	≤ 2% no nolasījuma vai ≤ 2000 ppm testā, izvēloties lielāko vērtību

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

Papildu informācija ir pieejama:

https://ec.europa.eu/growth/sectors/automotive/environment-protection/emissions_es

No 2017. gada 1. septembra jaunajiem automobiļu modeļiem, pirms tos varēs ekspluatēt uz Eiropas ceļiem, būs jāiztur jauni un uzticamāki emisiju testi reālos braukšanas apstākļos (*Real Driving Emissions* (Emisijas reālos braukšanas apstākļos) – *RDE*), kā arī uzlabots laboratorijas tests (*World Harmonised Light Vehicle Test Procedure* (Pasaulē saskaņotā vieglo transportlīdzekļu testēšanas procedūra) – *WLTP*). Šie abi testi papildina viens otru un aizstāj kritērija tekstā minētos Jaunā Eiropas braukšanas cikla (*NEDC*) testus.

 No 2017. gada 1. septembra obligāti jāveic jauni un uzlaboti automobiļu emisiju testi. Jaunais Eiropas braukšanas cikls (NEDC) ir aizstāts ar emisiju testu reālas braukšanas apstākļos (RDE) un Pasaulē saskaņotās vieglo transportlīdzekļu testēšanas procedūras (WLTP) testu.

Informāciju par uzlabotajām testēšanas procedūrām var skatīt:

http://ec.europa.eu/growth/content/new-and-improved-car-emissions-tests-become-mandatory-l-September_en

Kā varētu izskatīties uzņēmuma transporta plāns?

Saskaņā ar apakškritēriju 09(c) pieteikuma iesniedzējam var piešķirt 2 papildu punktus, ja tas iesniedz uzņēmuma transporta plānu.

Uzņēmums brīvi lemj par sava transporta plāna izstrādi un saturu, taču tajā ir jāiekļauj konkrēts mērķis samazināt transporta darbības vidisko ietekmi.

Labam transporta plānam būtu jāveicina labāka rīcība transporta jomā un tieši jāsamazina vidiskā ietekme. Transporta plānā iekļaujamie indikatīvie labās prakses piemēri varētu būt šādi:

- Nodrošināt darba ņēmējiem sabiedrisko transportu.
- Veicināt sabiedriskā transporta izmantošanu ar transporta kuponiem vai līdzīgiem līdzekļiem.
- Veicināt automobiļu koplietošanu.
- Veicināt braukšanu ar velosipēdu, aizstājot braukšanu ar automobili.
- Darbinieku parasto pārvietošanas maršrutu analīze.
- Efektīvāka tīrīšanas aprīkojuma transportēšana.
- Iepirkt vai nomāt transportlīdzekļus, kas atbilst Eiropas emisijas standartam Euro 6 vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem.
- Iegādāties vai nomāt bezemisiju transportlīdzekļus.
- Noteikt kopējā degvielas patēriņa ierobežojumu transportam.

Uzņēmuma transporta plānā ir jānosaka konkrēts mērķis samazināt degvielas patēriņu katrā uzkopšanas objektā.

Konkrētus kritēriju piemērus šajā jomā var skatīt uzkopšanas pakalpojumu ekomarķējumā *Nordic Swan* (<http://www.nordic-ecolabel.org/product-groups/group/7productGroupCode=076>).

 Pieteikuma iesniedzējam jānodrošina, ka uzņēmuma transporta plānā ir iekļauts konkrēts degvielas patēriņa samazināšanas mērķrādītājs katram uzkopšanas objektam.

 Transportlīdzekļu parka ikgadējo tehniskās apkopes uzskaiti iesniedz kā pierādījumu par transporta plānā noteikto mērķrādītāju izpildi.

3.3.3.10 010. kritērijs. Pieteikuma iesniedzējam piederošo vai tā nomāto veļas mazgājamo mašīnu efektivitāte (līdz 4 punktiem)

Kritērija teksts

Šis kritērijs attiecas tikai uz pieteikuma iesniedzējam piederošām vai tā nomātām veļas mazgājamām mašīnām, kuras atrodas vai nu pieteikuma iesniedzēja telpās, vai uzkopjamos objektos un kurās mazgā lupatas, vīkšķus (mopus) un darbinieku formas, ko izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums.

Apakškritērijs O10(a) ir piemērojams tikai tad, ja izmanto tādas sadzīves veļas mazgājamās mašīnas, uz ko attiecas Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 1061/2010²¹ un Komisijas Regula (ES) Nr. 1015/2010²², ko piemēro no 2021. gada 28. februāra, vai Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/2014²³.

Apakškritērijs O10(a). Energomarķējums (līdz 2 punktiem)

Pieteikuma iesniedzējam punktus piešķir, pamatojoties uz to, kāds sadzīves veļas mazgājamo mašīnu procentuālais apjoms (noapaļojot uz augšu līdz veselam skaitlim) ir ar ES energoefektivitātes klasi A++ vai A+++, kas noteikta saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) Nr. 1061/2010:

- vismaz 50% ir A++ klases veļas mazgājamās mašīnas: 1 punkts,
- vismaz 90% ir A++ klases veļas mazgājamās mašīnas: 2 punkti,
- vismaz 50% ir A+++ klases veļas mazgājamās mašīnas: 2 punkti,

Vai arī pieteikuma iesniedzējam punktus piešķir, pamatojoties uz to, kāds sadzīves veļas mazgājamo mašīnu procentuālais apjoms (noapaļojot uz augšu līdz veselam skaitlim) ir ar ES energoefektivitātes klasi B vai A, kas noteikta saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) Nr. 2019/2014:

- vismaz 50% ir B vai augstākas klases veļas mazgājamās mašīnas: 1 punkts,
- vismaz 90% ir B vai augstākas klases veļas mazgājamās mašīnas: 2 punkti,
- vismaz 50% ir A klases veļas mazgājamās mašīnas: 2 punkti,

Apakškritērijs O10(b). Ūdens lietošanas efektivitāte (2 punkti)

Sadzīves veļas mazgājamās mašīnas: pieteikuma iesniedzējam piederošo vai tā nomāto sadzīves veļas mazgājamo mašīnu ūdens patēriņš ir vienāds ar vai zemāks par ūdens patēriņa kritērijiem, kas izklāstīti Regulas (ES) Nr. 1015/2010 IV pielikumā. Atbilstību kritērijiem mēra saskaņā ar standartu EN 60456, izmantojot standarta mazgāšanas ciklu (60 °C, kokvilnas programma).

Ražojuma apakšgrupa	Ūdens patēriņš [litri/ciklā]
Sadzīves veļas mazgājamās mašīnas ar nominālo ietilpību 3 kg	39
Sadzīves veļas mazgājamās mašīnas ar nominālo ietilpību 3,5 kg	39
Sadzīves veļas mazgājamās mašīnas ar nominālo ietilpību 4,5 kg	40
Sadzīves veļas mazgājamās mašīnas ar nominālo ietilpību 5 kg	39
Sadzīves veļas mazgājamās mašīnas ar nominālo ietilpību 6 kg	37
Sadzīves veļas mazgājamās mašīnas ar nominālo ietilpību 7 kg	43
Sadzīves veļas mazgājamās mašīnas ar nominālo ietilpību 8 kg	56

²¹ Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 1061/2010 (2010. gada 28. septembris), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/30/ES attiecībā uz sadzīves veļas mazgājamo mašīnu energomarķējumu (OV L 314, 30.11.2010., 47. lpp.).

²² Komisijas Regula (ES) Nr. 1015/2010 (2010. gada 10. novembris), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK īsteno attiecībā uz ekodizaina prasībām sadzīves veļas mazgājamām mašīnām (OV L 293, 11.11.2010., 21. lpp.).

²³ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2019/2014 (2019. gada 11. marts), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369 papildina attiecībā uz sadzīves veļas mazgājamo un sadzīves veļas mazgājamo un žāvējamo mašīnu energomarķējumu un atceļ Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 1061/2010 un Komisijas Direktīvu 96/60/EK (OV L 315, 5.12.2019., 29. lpp.).

UN

Komerčiālām vajadzībām izmantojamas veļas mazgājamās mašīnas: pieteikuma iesniedzējam piederošo vai tā nomāto komerciālo veļas mazgājamo mašīnu ūdens patēriņš ir ≤ 7 l uz 1 kg mazgājamās veļas.

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz gada datus (saraksts ar visām tam piederošām sadzīves veļas mazgājamām mašīnām, kurās mazgā lupatas, vīkšķus (mopus) un darbinieku formas, ko izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums) un dokumentāciju, kur norādīta esošo sadzīves veļas mazgājamo mašīnu energoefektivitātes klase.

Kā pierādījumu par atbilstību šai prasībai var izmantot ražojumu datu lapu, kas sagatavota saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) Nr. 1061/2010 II pielikumu, kas piemērojams no 2021. gada 28. februāra, vai Deleģētās regulas (ES) 2019/2014 III pielikumu.

Ja iepriekš minētā dokumentācija nav pieejama, atbilstību kritērijam 010(b) var pierādīt, iesniedzot dokumentāciju par gada kopējo ūdens patēriņu. Tādā gadījumā pieņem, ka gadā ir pavisam 220 standarta mazgāšanas cikli.

- Šis kritērijs ir grozīts atbilstīgi grozījumam².
- Šis kritērijs attiecas tikai uz pieteikuma iesniedzējam piederošām vai tā nomātām veļas mazgājamām mašīnām, kuras atrodas vai nu pieteikuma iesniedzēja telpās, vai uzkopjamos objektos un kurās mazgā lupatas, vīkšķus (mopus) un darbinieku formas, ko izmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums.
- Apakškritērijs O10(a) ir piemērojams tikai tad, ja izmanto tādas sadzīves veļas mazgājamās mašīnas, uz ko attiecas Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 1061/2010, Komisijas Regula (ES) Nr. 1015/2010 un Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 2019/2014.

Definīcijas

“Sadzīves veļas mazgājamā mašīna” ir automātiska veļas mazgājamā mašīna, kas tīra un skalo tekstilizstrādājumus, izmantojot ūdeni, un kurai ir arī centrifugēšanas funkcija, un kas ir paredzēta izmantošanai galvenokārt neprofesionālām vajadzībām.

“Nominālā ietilpība” ir ražotāja noteiktā maksimālā sausu konkrēta veida tekstilizstrādājumu masa kilogramos ar precizitāti 0,5 kg robežās, ko var apstrādāt sadzīves veļas mazgājamā mašīnā, izvēloties konkrētu programmu, ja veļa tajā ievietota saskaņā ar ražotāja norādījumiem.

① Kāda informācija jāiekļauj ražojuma datu lapā saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) Nr. 1061/2010?

Kā noteikts Deleģētās regulas (ES) Nr. 1061/2010 II pielikumā, informāciju sadzīves veļas mazgājamās mašīnas datu lapā sniedz turpmāk norādītajā secībā, un to iekļauj ražojuma brošūrā vai citā dokumentācijā, kas pievienota ražojumam:

- (a) piegādātāja nosaukums vai preču zīme;
- (b) piegādātāja modeļa identifikators – parasti burtu un ciparu kods –, ar kuru konkrētu sadzīves veļas mazgājamās mašīnas modeli atšķir no citiem modeļiem ar tādu pašu preču zīmi vai piegādātāja nosaukumu;
- (c) nominālā ietilpība kilogramos kokvilnas izstrādājumu standarta mazgāšanas programmā 60 °C temperatūrā pilnā noslodzē vai 40 °C temperatūrā pilnā noslodzē atkarībā no tā, kura nominālā ietilpība ir mazāka;
- (d) energoefektivitātes klase, kā noteikts VI pielikuma 1. punktā;
- (e) ja sadzīves veļas mazgājamai mašīnai ir piešķirts ES ekomarķējums saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 66/2010, var norādīt šo informāciju;
- (f) svērtais gada enerģijas patēriņš (AEC), kas izteikts kWh gadā, noapaļots līdz veselam skaitlim; to apraksta šādi: “Enerģijas patēriņš “X” kWh gadā, pamatojoties uz enerģijas patēriņu 220 standarta mazgāšanas cikliem kokvilnas programmās 60 °C un 40 °C temperatūrā pilnā un daļējā noslodzē un enerģijas patēriņš mazjaudas režīmos. Faktiskais enerģijas patēriņš būs atkarīgs no ierīces lietošanas

- veida.”;
- (g) enerģijas patēriņš (Et,60, Et,60½, Et,40½) kokvilnas izstrādājumu standarta mazgāšanas programmā 60 °C temperatūrā pilnā un daļējā noslodzē un kokvilnas izstrādājumu standarta mazgāšanas programmā 40 °C temperatūrā daļējā noslodzē;
 - (h) svērtais jaudas patēriņš izslēgtā režīmā un ieslēgtā režīmā;
 - (i) svērtais ūdens patēriņš gadā (AW C), kas izteikts litros gadā un noapaļots līdz veselam skaitlim; to apraksta šādi: “Ūdens patēriņš “X” litri gadā, pamatojoties uz ūdens patēriņu 220 standarta mazgāšanas cikliem kokvilnas programmās 60 °C un 40 °C temperatūrā pilnā un daļējā noslodzē. Faktiskais ūdens patēriņš būs atkarīgs no ierīces lietošanas veida.”;
 - (j) centrifugēšanas efektivitātes klase, kas noteikta saskaņā ar VI pielikuma 2. punktu un izteikta kā “centrifugēšanas efektivitātes klase “X” skalā no G (viszemākā efektivitāte) līdz A (visaugstākā efektivitāte)”; to var izteikt arī citādi, skaidri nosakot, ka mērogs ir no G (viszemākā efektivitāte) līdz A (visaugstākā efektivitāte);
 - (k) maksimālais griešanās ātrums kokvilnas izstrādājumu standarta mazgāšanas programmā 60 °C temperatūrā pilnā noslodzē vai 40 °C temperatūrā daļējā noslodzē atkarībā no tā, kurā programmā šis rādītājs ir mazāks, un atlikušā mitruma saturs kokvilnas izstrādājumu standarta mazgāšanas programmā 60 °C temperatūrā pilnā noslodzē vai 40 °C temperatūrā daļējā noslodzē atkarībā no tā, kurā programmā šis rādītājs ir lielāks;
 - (l) norāde, ka “kokvilnas izstrādājumu standarta mazgāšanas programma 60 °C temperatūrā” un “kokvilnas izstrādājumu standarta mazgāšanas programma 40 °C temperatūrā” ir standarta mazgāšanas programmas, uz kurām attiecas marķējumā un datu lapā norādītā informācija, un ka šīs programmas ir piemērotas vidēji netīras kokvilnas veļas mazgāšanai un ir visefektīvākās programmas enerģijas un ūdens kopējā patēriņa ziņā;
 - (m) programmas laiks “kokvilnas izstrādājumu standarta mazgāšanas programmā 60 °C temperatūrā” un “kokvilnas izstrādājumu standarta mazgāšanas programmā 40 °C temperatūrā” daļējā noslodzē, izteikts minūtēs un noapaļots līdz pilnai minūtei;
 - (n) laiks ieslēgtā režīmā (T), ja sadzīves veļas mazgājamā mašīna ir aprīkota ar jaudas vadības sistēmu;
 - (o) gaisa vadītā akustiskā trokšņa emisija, izteikta dB(A) re 1 pW un noapaļota līdz veselam skaitlim, kas rodas mazgāšanas un centrifugēšanas posmā kokvilnas izstrādājumu standarta mazgāšanas programmā 60 °C temperatūrā pilnā noslodzē;
 - (p) ja sadzīves veļas mazgājamo mašīnu ir paredzēts iebūvēt, to attiecīgi norāda.

Datu lapā iekļauto informāciju var izmantot kā atbilstības pierādījumu (etiķetes kopija). Šādā gadījumā sniedz arī iepriekš uzskaitīto informāciju, kas nav norādīta uz etiķetes. Ja iepriekš minētā dokumentācija nav pieejama, atbilstību kritērijiem 010(b) var pierādīt, iesniedzot dokumentāciju par gada kopējo ūdens patēriņu. Tādā gadījumā pieņem, ka gadā ir pavisam 220 standarta mazgāšanas cikli.

Īpaša metode veļas mazgājamās mašīnas ūdens patēriņa aprēķināšanai ir izskaidrota Regulas (ES) Nr. 1015/2010²⁴ attiecībā uz ekodizaina prasībām sadzīves veļas mazgājamām mašīnām II pielikumā. Ūdens patēriņu (W_t) aprēķina šādi un noapaļo līdz vienai decimālziemei:

$$W_t = W_{t,60}$$

kur:

W_{t60} = ūdens patēriņš standarta 60 °C kokvilnas programmai pilnā noslodzē.

① **Kāda informācija jāiekļauj ražojuma datu lapā saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2019/2014?**

Ražojuma informācijas lapas saturs, kārtība un formāts ir izklāstīti Deleģētās regulas (ES) 2019/2014 5. tabulā.

²⁴ Komisijas Regula (ES) Nr. 1015/2010 (2010. gada 10. novembris), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/125/EK īsteno attiecībā uz ekodizaina prasībām sadzīves veļas mazgājamām mašīnām.

10. tabula. Ražojuma datu lapa saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2019/2014

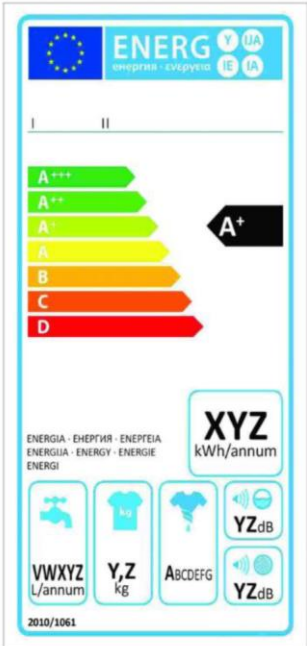
Piegādātāja nosaukums vai preču zīme					
Piegādātāja adrese (b):					
Modeļa identifikators:					
Ražojuma vispārīgie parametri:					
Parametrs	Vērtība		Parametrs	Vērtība	
Nominālā ietilpība ^(a) (kg)	x,x		Izmērs (cm)	Augstums	x
EElW ^(a)	x,x		Energoefektivitātes klase ^(a)	Platums	x
Mazgāšanas efektivitātes indekss ^(a)	x,xx		Skalošanas efektivitāte (g/kg) ^(a)	Dziļums	x
Enerģijas patēriņš kWh uz ciklu programmā "eco 40–60". Faktiskais enerģijas patēriņš būs atkarīgs no tā, kā iekārta tiks izmantota.	x,xxx		Energoefektivitātes klase ^(a)	[A/B/C/D/E/F/G] ^(c)	
Maksimālā temperatūra (°C) apstrādātajos tekstilizstrādājumos ^(a)	Nominālā ietilpība	x	Atlikušā mitruma saturs ^(a) (%)	Nominālā ietilpība	x
	Puse	x		Puse	x
	Ceturtdaļa	x		Ceturtdaļa	x
Centrifūgas ātrums (a) (apgr.)	Nominālā ietilpība	x	Centrifugēšanas efektivitātes klase ^(a)	[A/B/C/D/E/F/G] ^(c)	
	Puse	x			
	Ceturtdaļa	x			
Programmas ilgums ^(a) (h:min)	Nominālā ietilpība	x:xx	Veids	[Iebūvējama/brīvstāvoša mašīna]	
	Puse	x:xx			
	Ceturtdaļa	x:xx			
Gaisvadītā trokšņa emisijas centrifugēšanas fāzē ^(a) (dB(A) re 1 pW)	x		Gaisvadītā trokšņa emisijas klase ^(a) (centrifugēšanas fāzē)	A/B/C/D] ^(c)	
Izslēgtais režīms (W)	x,xx		Gaidstāves režīms (W)	x,xx	
Palaides atlikšanas režīms (W) (attiecīgā gadījumā)	x,xx		Tīklīerosas gaidstāves režīms (W) (attiecīgā gadījumā)	x,xx	

Piegādātāja piedāvātās garantijas minimālais ilgums ^(b):	
Šis ražojums ir konstruēts tā, lai mazgāšanas cikla laikā izdalītos sudraba joni	[JĀ/NĒ]
Papildinformācija	
Tīmekļa saite uz piegādātāja tīmekļa vietni, kur atrodama Komisijas Regulas (ES) 2019/2023 1. panta b) punkta II pielikuma 9. punktā minētā informācija:	
(a) programmai “eco 40–60”.	
(b) izmaiņas šajās pozīcijās neuzskata par būtiskām Regulas (ES) 2017/1369 4. panta 4. punkta nozīmē.	
(c) ja ražojumu datubāze automātiski ģenerē šīs šūnas galīgo saturu, piegādātājs šos datus neievada.	

Avots: Deleģētā regula (ES) 2019/2014

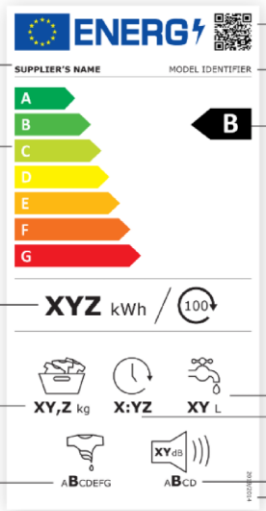
① **Veļas mazgājamo mašīnu energomarķējuma piemērs saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) Nr. 1061/2010**

I.	Piegādātāja nosaukums vai preču zīme.
II.	Piegādātāja modeļa identifikators – parasti burtu un ciparu kods –, ar kuru konkrētu sadzīves veļas mazgājamās mašīnas modeli atšķir no citiem modeļiem ar tādu pašu preču zīmi vai piegādātāja nosaukumu.
III.	Energoefektivitātes klase.
	IV. Svērtais gada enerģijas patēriņš (<i>AEC</i>), kas izteikts kWh gadā, noapaļots līdz veselam skaitlim.
	V. Svērtais ūdens patēriņš gadā (<i>AWC</i>), kas izteikts litros gadā un noapaļots līdz veselam skaitlim (apakškritērijam 010(b) svarīgi dati).
	VI. Nominālā ietilpība kilogramos kokvilnas izstrādājumu standarta mazgāšanas programmā 60 °C temperatūrā pilnā noslodzē vai 40 °C temperatūrā kokvilnas izstrādājumu standarta mazgāšanas programmā pilnā noslodzē atkarībā no tā, kura nominālā ietilpība ir mazāka.
	VII. Centrifūgas efektivitātes klase.
	VIII. Gaisvadītā akustiskā trokšņa emisija mazgāšanas un centrifūgas fāzēs standarta 60 °C kokvilnas programmai pilnā slodzē, izteikta dB(A) re 1 pW, noapaļojot līdz veselam skaitlim.

Veļas mazgājamo mašīnu energomarķējuma piemērs saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2019/2014

I. Kvadrātkods.

(I) II. Piegādātāja nosaukums vai preču zīme.

(II) III. Piegādātāja modeļa identifikators.

(III) IV. Energoefektivitātes klašu skala no A līdz G.

(IV) V. Energoefektivitātes klase, kas noteikta saskaņā ar II pielikumu.

(V) VI. Svērtais enerģijas patēriņš uz 100 cikliem kWh, noapaļots līdz veselam skaitlim saskaņā ar IV pielikumu.

(VI) VII. Programmas “eco 40–60” nominālā ietilpība kg.

(VII) VIII. Svērtais ūdens patēriņš ciklā litros uz ciklu, noapaļots līdz tuvākajam veselajam skaitlim saskaņā ar IV pielikumu.

(VIII) IX. Programmas “eco 40–60” ilgums pie nominālās ietilpības, izteikts h:min un noapaļots līdz tuvākajai veselajai minūtei.

(IX) X. Centrifugēšanas efektivitātes klase, ko nosaka saskaņā ar II pielikuma B punktu; Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis L 315/40, LV, 5.12.2019.

(X) XI. Centrifugēšanas fāzes gaisvadītā trokšņa emisijas, izteiktas dB(A) re 1 pW, noapaļotas līdz tuvākajam veselajam skaitlim, un gaisvadītā trokšņa emisiju klase, kura noteikta saskaņā ar II pielikuma C punktu.

(XI) XII. Šīs regulas numurs, proti, “2019/2014”.

XI. Centrifugēšanas fāzes gaisvadītā trokšņa emisijas, izteiktas dB(A) re 1 pW, noapaļotas līdz tuvākajam veselajam skaitlim, un gaisvadītā trokšņa emisiju klase, kura noteikta saskaņā ar II pielikuma C punktu.

XII. Šīs regulas numurs, proti, “2019/2014”.

3.3.3.11 011. kritērijs. Ekomarķēti pakalpojumi un citi ekomarķēti produkti (līdz 5 punktiem)

Kritērija teksts

Šis kritērijs attiecas uz ekomarķētu pakalpojumu un/vai produktu izmantošanu; tie ir pakalpojumi un/vai produkti, ko tieši neizmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums, bet ko pieteikuma iesniedzējs izmanto ikdienas darbā, kas saistīts ar telpu uzkopšanas pakalpojumiem, kam piešķirts ES ekomarķējums. Tie cita starpā var būt ārpakalpojumi (piem., veļas mazgāšana, automobiļu mazgāšana), ko pieteikuma iesniedzējs uzticējis trešai personai. Tas var attiekties uz tādiem produktiem kā veļas mazgāšanas līdzekļi, trauku mazgāšanas līdzekļi vai biroja papīrs.

011(a). Ekomarķēti pakalpojumi (līdz 2 punktiem)

100% no ārpakalpojuma tiek uzticēti pakalpojumu sniedzējam, kura sniegtajiem pakalpojumiem ir piešķirts ES ekomarķējums vai cits dalībvalstīs nacionālā vai reģionālā līmenī oficiāli atzīts EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums (1 punkts par katru pakalpojumu, kopā ne vairāk kā 2 punkti).

011(b). Ekomarķēti pakalpojumi (līdz 3 punktiem)

100% no kādas produkta grupas vienībām ir piešķirts ES ekomarķējums vai cits dalībvalstīs nacionālā vai reģionālā līmenī oficiāli atzīts EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums (0,5 punkti par katru produktu grupu, kopā ne vairāk kā 3 punkti).

Piezīme: Šis kritērijs neattiecas uz tādiem ekomarķētiem produktiem kā lupatas un vīkšķi (mopi), kā arī uz patēriņa precēm, ko saskaņā ar līgumu piegādā klientiem. Šajā apakškritērijā ar “produktu grupu” saprot produktus, kā tie definēti ES ekomarķējuma kritērijos vai cita ISO I tipa marķējuma kritērijos (piem., “papīra produkti”, “veļas mazgāšanas līdzekļi”, “tekstilmateriāli”).

Novērtēšana un verifikācija

011(a). Pieteikuma iesniedzējs iesniedz atbilstošus pierādījumus par to, ka ārpakalpojumam ir piešķirts ISO I tipa sertifikāts, kā arī attiecīgos rēķinus.

011(b). Pieteikuma iesniedzējs iesniedz datus un dokumentāciju (tostarp attiecīgos rēķinus), kuros norādīti šo izmantoto produktu daudzumi, un attiecīgā ES ekomarķējuma vai ISO I tipa marķējuma sertifikātu kopijas

un/vai iepakojuma etiķetes.

 Šis kritērijs attiecas tikai uz tādu ekomarķētu pakalpojumu un/vai produktu izmantošanu, ko tieši neizmanto, sniedzot telpu uzkopšanas pakalpojumus, kam piešķirts ES ekomarķējums, bet ko pieteikuma iesniedzējs izmanto ikdienas darbā, kas saistīts ar telpu uzkopšanas pakalpojumiem, kam piešķirts ES ekomarķējums.

Skatīt skaidrojumus, kas sniegti **Kritērijs M1. Vidi mazietekmējošu tīrīšanas līdzekļu izmantošana.**

① Ko nozīmē “100% produktu grupas produktu vienību”?

Tas nozīmē, ka gadījumos, kad pakalpojuma sniedzējs izmanto vienu produktu, uz kuru attiecas ekomarķējums, lai saņemtu maksimāli 3 punktus, visām pārējām šīs konkrētās produktu grupas vienībām, ko viņš izmanto, jābūt ar ekomarķējumu. Piemēram, ja viņš izmanto vienu konkrētu veļas mazgāšanas līdzekli ar ekomarķējumu, tad visiem viņa iegādātajiem un izmantotajiem veļas mazgāšanas līdzekļiem arī jābūt ar ekomarķējumu, lai viņš varētu saņemt punktus, bet viņš drīkstētu izmantot “traipu noņemšanas līdzekļus” (kam arī piemēro ekomarķējumu), kuriem nav piešķirts ekomarķējums.

3.3.3.12 012. kritērijs. Klientam piegādātās patēriņa preces un elektriskie roku žāvētāji (līdz 4 punktiem)

Kritērija teksts

Šo kritēriju piemēro tikai tad, ja pieteikuma iesniedzējs ir atbildīgs par uzkopjamos objektos izmantojamo patēriņu preču piegādi saskaņā ar vismaz vienu līgumu par uzkopšanas pakalpojumiem, kam piešķirts ES ekomarķējums. Šis kritērijs attiecas tikai uz patēriņa precēm un elektriskajiem roku žāvētājiem, ko piegādā saskaņā ar šādiem līgumiem:

012 (a). Roku ziepes (1 punkts)

Vismaz 70% no gadā piegādātajām roku ziepēm (pēc tilpuma) ir piešķirts ES ekomarķējums noskalojamiem kosmētikas līdzekļiem saskaņā ar Komisijas Lēmumu 2014/893/ES vai cits dalībvalstīs nacionālā vai reģionālā līmenī oficiāli atzīts EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums.

012 (b). Papīra preces (1 punkts)

Vismaz 90% (pēc masas vai tilpuma) no gadā piegādātajām papīra precēm (personīgajai higiēnai un uzsūkšanai domāts papīrs) ir piešķirts ES ekomarķējums salvešpapīram saskaņā ar Komisijas Lēmumu 2009/568/EK vai cits dalībvalstīs nacionālā vai reģionālā līmenī oficiāli atzīts EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums.

012(c). Auduma dvieļi ruļļos (1 punkts)

Vismaz 50% no gadā piegādātajiem auduma dvieļiem ruļļos (pēc skaita) ir piešķirts ES ekomarķējums tekstilizstrādājumiem saskaņā ar Komisijas Lēmumu 2014/350/ES vai cits dalībvalstīs nacionālā vai reģionālā līmenī oficiāli atzīts EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums tekstilizstrādājumiem vai auduma dvieļiem, ko piegādā dvieļu turētājos.

012(d). Elektriskie roku žāvētāji (1 punkts)

Visi pieteikuma iesniedzēja piegādātie un uzturētie elektriskie roku žāvētāji ir aprīkoti ar tuvinājuma sensoriem vai tiem ir piešķirts dalībvalstīs nacionālā vai reģionālā līmenī oficiāli atzīts EN ISO 14024 I tipa ekomarķējums.

Novērtēšana un verifikācija

Pieteikuma iesniedzējs par katru līgumu, kas noslēgts par tādu pakalpojumu sniegšanu, kam piešķirts ES ekomarķējums, norāda, vai līgumā paredzēta patēriņa preču piegāde, iesniedz gada datus (līdzekļu komercnosaukumus un priekšmetu masu, tilpumu vai skaitu) un dokumentāciju (ieskaitot attiecīgus rēķinus vai objekta inventarizācijas aktus), kur norādīts, kādas patēriņa preces ir piegādātas. Ja izmanto produktus ar ES ekomarķējumu, pieteikuma iesniedzējs iesniedz ES ekomarķējuma sertifikāta kopiju un/vai uz iepakojuma izvietotā marķējuma kopiju, kas apliecina tā piešķiršanu saskaņā ar:

- Lēmumu 2014/893/EK,
- Lēmumu 2009/568/EK,
- Lēmumu 2014/350/EK.

Ja izmanto produktus ar citu ISO I tipa marķējumu, pieteikuma iesniedzējs iesniedz ISO I tipa marķējuma sertifikāta kopiju un/vai uz iepakojuma izvietotā marķējuma kopiju.

Attiecībā uz elektriskajiem roku žāvētājiem pieteikuma iesniedzējs iesniedz dokumentāciju, no kuras redzams, kā tiek pildītas prasības (piem., uz iepakojuma izvietots marķējums vai tehniskā informācija, kas liecina, ka ir saņemts ISO I tipa marķējums vai žāvētājs ir aprīkots ar tuvinājuma sensoriem.

 Šo kritēriju piemēro tikai tad, ja pieteikuma iesniedzējs ir atbildīgs par uzkopjamās objektos izmantojamo patēriņa preču piegādi saskaņā ar vismaz vienu līgumu par uzkopšanas pakalpojumiem, kam piešķirts ES ekomarķējums. Šis kritērijs attiecas tikai uz patēriņa precēm un elektriskajiem roku žāvētājiem, ko piegādā saskaņā ar šādiem līgumiem.

① Kādas patērējamās preces var uzskaitīt saskaņā ar šo kritēriju?

 Ir ietvertas trīs patēriņa preces: roku ziepes, papīra preces un auduma dvieļi ruļļos.

Prasībās norādītās procentuālās daļas jāaprēķina, ņemot vērā visus līgumus, saskaņā ar kuriem uzkopšanas uzņēmums klientu uzdevumā iegādājas patēriņa preces, un ņemot vērā arī to, ka uzkopšanas uzņēmumi var ietekmēt klientu izvēli attiecībā uz patēriņa precēm.

No aptvertajām patēriņa precēm ekomarķētas vai ar citu ISO I tipa ekomarķējumu marķētas papīra preces ir viens no Eiropas tirgū visplašāk pieejamajiem ekomarķētu produktu veidiem – ECAT katalogā ir iekļauti gandrīz 6000 produktu, un vēl vairāk produktu ir pieejami ar citu I tipa ekomarķējumu. Nākamajā lodziņā ir informācija par esošajiem ES ekomarķējuma licences īpašniekiem.

Roku ziepes: Noslaušamo kosmētikas līdzekļu ES ekomarķējuma licences īpašnieku saraksts: <http://ec.europa.eu/ecat/category/en/46/rinse-off-cosmetic-product>

Papīra preces: Papīra salvešu izstrādājumu ES ekomarķējuma licences īpašnieku saraksts: <http://ec.europa.eu/ecat/category/en/15/tissue-paper>

Auduma dvieļi ruļļos: Tekstilizstrādājumu ES ekomarķējuma licences īpašnieku saraksts: <http://ec.europa.eu/ecat/category/en/14/textile-products>

Nākamajā tabulā ir norādīti citi I tipa ekomarķējumi, kas attiecas uz šīm patēriņa precēm.

11. tabula. ES esošo ISO I tipa etiķešu indikatīvs saraksts, kas attiecas uz patēriņa precēm, kurām piemēro 012. kritēriju.

ES ekomarķējums	Valsts	Roku ziepes	Papīra preces	Auduma dvieļi ruļļos
<i>EU Ecolabel</i>	Visas (ES)	Noslaušamie kosmētikas līdzekļi	salvešpapīrs	tekstilizstrādājumi
<i>Österreichisches Umweltzeichen</i>	AU	x	x	
<i>Ekologicky Setrny Vyrodek</i>	CZ		x	
<i>Nordic Ecolabel</i>	SE, DK, FI	x	x	x
<i>Blue Angel</i>	DE	x	x	x
<i>Hungarian Ecolabel</i>	HU	x	x	
Slovākijas Republikas Nacionālā vides novērtējuma un ekomarķējuma programma <i>NPEHOW</i>	5000		x	
<i>Distintiu de garantia de calitate ambiental</i>	SP		x	

Avots: Kopīgais pētniecības centrs

① **Elektrisko roku žāvētāju ekomarķējuma piemērs**

⚠ **Visos elektriskajos roku žāvētājos spiedpogas aizstāj ar tuvinājuma sensoriem (vai tiem ir piešķirts ISO I tipa marķējums).**

Citu I tipa ekomarķējumu piemēri, kas ietver roku žāvētājus: *Blue Angel*: <https://www.blauer-engel.de/en/products/electric-devices/haendetrockner>

① **Vai pēc ES ekomarķējuma piešķiršanas uzkopšanas pakalpojumam pieteikuma iesniedzējam ir jānodrošina atbilstība tikai jaunajiem līgumiem, kas noslēgti pēc sertifikācijas datuma?**

Nē, uzkopšanas uzņēmumam ir jāgarantē, ka visi pakalpojumi, kas tiek sniegti pēc sertifikācijas saņemšanas, pilnībā atbilst ES ekomarķētu uzkopšanas pakalpojumu prasībām.

① **Vai kritēriji, kas nosaka minimālos procentuālos daudzumus (M1, M3, 01, 02, 03, 04...), ir jāievieš/jāverificē katrā uzkopšanas objektā?**

Nē, kritērijos noteiktie minimālie procentuālie daudzumi nav jāverificē katrā uzkopšanas objektā, bet gan kopā visos uzkopšanas objektos, kuros tiek sniegti ES ekomarķēti pakalpojumi.

4 Atsauces

Komisijas Lēmums (ES) 2018/680 (2018. gada 2. maijs), ar ko nosaka ES ekomarķējuma kritērijus cietā seguma tīrīšanas līdzekļiem (izziņots ar dokumenta numuru C(2018) 2503) (Dokuments attiecas uz EEZ). C/2018/2503. OV L 114, 4.06.2018., 22.–38. lpp.

Pieejams: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.114.01.0022.01.ENG

Galyna Medyna, Belmira Neto, Malgorzata Kowalska, Oliver Wolf. *Development of the EU Ecolabel Criteria for Indoor Cleaning Services. Final Technical report and criteria proposal*, 2018.

Pieejams: https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/sites/default/files/contenttype/product_group_documents/1581681093/CLEANING_SERVICES-Final_TechnicalReport.pdf

5 Saīsinājumu un definīciju saraksts

CLP – klasificēšana, marķēšana un iepakojšana

SVHC – viela, kas rada ļoti lielas bažas

REACH – ķīmisko vielu reģistrēšana, novērtēšana, licencēšana un ierobežošana

6 Attēlu saraksts

1. attēls. Piemērs par uzskaites nodalīšanu uzņēmumam, kas sniedz gan ekomarķētus pakalpojumus, gan pakalpojumus bez ekomarķējuma	6
2. attēls. Tīrīšanas līdzekļu iedalījums kategorijās	9
3. attēls. Dozēšanas un atšķaidīšanas ierīču piemēri. <i>Kreisā puse</i> : proporcionāls maisītājs; pievienojot ūdens krānam, tas atšķaida kontrolētu tīrīšanas līdzekļa daudzumu ar ūdeni (iegūstot lietošanai gatavu šķīdumu). <i>Labā puse</i> : manuālas dozēšanas sistēmas, kas spainī, izlietnē vai traukā ar smidzinātāju piegādā noteiktu koncentrēta produkta daudzumu.	18
4. attēls. Iespējamie norādījumi pareizai grīdas mazgāšanas līdzekļa dozēšanai un atšķaidīšanai visu veidu virsmu tīrīšanai	19
5. attēls. ES ekomarķējuma logotipa nepareizas (augšā) un pareizas (apakšā) izmantošanas piemēri pakalpojumiem ar ekomarķējumu, ko piedāvā "uzņēmuma XX" "XX nodaļa".	25
6. attēls. Marķējuma piemērs, kurā norādītas ieteicamie atšķaidījumi	27

7 Tabulu saraksts

1. tabula. Visā dokumentā izmantoto simbolu un kritēriju daļu apraksts.....	2
2. tabula. ES ekomarķējuma kritēriji telpu uzkopšanas pakalpojumiem	7
3. tabula. Indikatīvs ES esošo ISO I tipa marķējumu saraksts.....	11
4. tabula. Indikatīvs saraksts ar iepriekš samitrinātiem produktiem un līdzekļiem, ko izmanto grīdas mazgāšanas vīkšķu (mopu) impregnēšanai un kopšanai	11
5. tabula. Ierobežotas bīstamības klasifikācijas un to iedalījums kategorijās	12
6. tabula. P robežvērtības katram HSC produktu veidam	15
7. tabula. GOS robežvērtības katram HSC produktu veidam.....	15
8. tabula. Pieteikuma iesniedzēja iesniegto gada datu veidne.....	20
9. tabula. Pieļaujamā analizatora novirze pārnēsājamo emisiju mērīšanas sistēmu (PEMS) testā.....	33
10. tabula. Ražojuma datu lapa saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2019/2014	38
11. tabula. ES esošo ISO I tipa etiķešu indikatīvs saraksts, kas attiecas uz patēriņa precēm, kurām piemēro 012. kritēriju.	42

SAZINĀŠANĀS AR ES

Klātienē

Visā Eiropas Savienībā ir simtiem *Europe Direct* centru. Tuvākā centra adresi var atrast tiešsaistē (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_en).

Pa tālruni vai rakstveidā

Europe Direct ir dienests, kas atbild uz jūsu jautājumiem par Eiropas Savienību. Ar šo dienestu varat sazināties:

- pa tālruni: 00 800 6 7 7 8 9 9 10 11 (daži operatori par šiem zvaniem var iekasēt maksu),
- ar šādu standarta numuru: +32 22999696,
- izmantojot šādu veidlapu: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_en.

INFORMĀCIJA PAR ES PIEEJAMA

Tiešsaistē

Informācija par Eiropas Savienību visās ES oficiālajās valodās ir pieejama tīmekļa vietnē *Europa* (european-union.europa.eu).

ES publikācijās

ES publikācijas var skatīt vai pasūtīt op.europa.eu/en/publications. Vairākas bezmaksas publikāciju kopijas var saņemt, sazinoties ar *Europe Direct* vai vietējo dokumentācijas centru (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_en).

ES tiesību aktos un saistītos dokumentos

Lai visās ES oficiālajās valodās piekļūtu ES juridiskajai informācijai, tostarp visiem ES tiesību aktiem kopš 1951. gada, apmeklējiet *EUR-Lex* (eur-lex.europa.eu).

ES atvērtajos datos

Portāls data.europa.eu nodrošina piekļuvi ES iestāžu, struktūru un aģentūru atvērtajām datu kopām. Tos var lejupielādēt un bez maksas atkārtoti izmantot gan komerciāliem, gan nekomerciāliem mērķiem. Portāls nodrošina piekļuvi arī bagātīgām Eiropas valstu datu kopām.

Kataloga numuru iekļaut tikai drukātajā versijā

Eiropas Komisijas zinātnes un zināšanu dienests

Kopīgais pētniecības centrs

JRC uzdevums

Kopīgais pētniecības centrs kā Eiropas Komisijas zinātnes un zināšanu dienests visā politikas ciklā atbalsta ES politiku, izmantojot neatkarīgus pierādījumus.

ES Zinātnes centrs

joint-research-centre.ec.europa.eu

@EU_ScienceHub

EU Science Hub-Joint Research Centre

EU Science, Research and Innovation

ES Zinātnes centrs

EU Science

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs

Logotipu izmantojiet tikai tad, ja publikācijai ir starptautiski identifikatori un tā tiks izplatīta ES PUBLIKĀCIJU PORTĀLĀ.

ISBN iekļaut tikai drukātajā versijā

ISBN XXX-XX-XX-XXXX-X